

Saxo Grammaticus

Danmarks krønike

oversat af
Fr. Winkel Horn

BOG 5:

Frode III

Da Fridlev var død, tog Danskerne enstemmig hans syv Aar gamle Søn Frode til Konge, og paa Tinge besluttede de, at der skulde beskikkes ham Formyndere, medens han var Barn, for at Riget ikke skulde gaa til Grunde som Følge af Kongens Mindreaarighed; saa højt ærede nemlig alle Fridlevs Minde og Navn, at de vilde give hans Ætling Riget til Trods for hans store Ungdom. Efter foregaaet Valg blev det overdraget Brødrene Vestmar og Koll at staa for Kongens Opdragelse, og derhos blev Isulf og Aage tillige med otte andre berømmelige Mænd, som alle havde fuldt op af Tapperhed og Visdom og udmærkede sig ved mange baade legemlige og aandelige Fortrin, betroede til ikke blot at være Kongens Formyndere, men ogsaa til at staa for Styret paa hans Vegne. Saaledes blev Danriget styret af Stedfortrædere, medens man ventede paa, at Kongen blev Mand for selv at raade.

Koll havde en Hustru, der hed Gotvar, og som havde saa umaadelig fræk en Tunge, at hun stoppede Munden paa alle og enhver, hvor godt de saa end var skaarne for Tungebaandet, thi hun var dreven i at skjændes og aldrig forlegen, naar hun skulde skifte Ord med nogen; naar hun skjændtes, holdt hun sig nemlig ikke til Spørgsmaal alene, men holdt ogsaa ud til det sidste med at svare igjen. Ingen kunde hamle op med hende, skjønt hun kun var en Kvinde; thi hendes Mund var som et Kogger fuldt af Pile. Somme tog hun Vejret fra med en Strøm af grove ord, andre ligesom hildede hun i et Net af Stiklerier og kvalte dem i et Spind af Spidsfindigheder, i den Grad dreven var det Kvindemenneske. For øvrigt var hun lige dygtig til at faa Folk til at gaa i Spænd sammen og til at skille dem ad, begge Dele besørgede hun med sin hvasse Tunge, hun kunde baade sætte Splid imellem Folk og faa dem forligte, det kom hende ud paa et, saa tvetunget var hun.

Vestmar havde tolv Sønner, af hvilke de tre hed Grep, de var nemlig Trillinger, og det fælles Navn skulde betegne den fælles Fødsel; de var overmaade dygtige til at slaas baade med Næverne og med Sværd. Til Høvding for Flaaden havde Frode sat en nær Frænde ved Navn Odd. Koll havde tre Sønner. Kongens Søster hed Gunvør, hun kaldtes paa Grund af sin Dejlighed med Tilnavnet den Fagre.

Da Vestmars og Kolls Sønner endnu var ganske unge og hidsige af Sind, vendte deres Selvtillid sig til Letsindighed, saa de slog sig paa Uterlighed og uhøviske Sæder og besudlede sig med skammelige Gjerninger; de bar sig nemlig saa frækt og tøjlesløst ad, at de skjændede andre Folks Hustruer og Døtre og syntes at have bidt Hovedet af al Skam. De holdt sig hverken fra gifte eller ugifte Kvinder, ingen kunde vide sin Seng sikker for dem, og der var næsten ikke det Sted i Landet, hvor deres Løsagtighed ikke havde sat Spor. Ægtemændene levede i stadig Frygt, og Hustruerne blev skjændede. Vold og Uret herskede alle Vegne, Ærbødigheden for Ægteskabet tabte sig, og Voldtægt blev almindelig; Løsagtighed blev øvet i Flæng uden Hensyn til Ægteskab, kun øjeblikkelig Vellyst søgte man. Aarsagen til alt dette var ørkesløshed; thi da de intet andet havde at bruge deres Legemer til, gav de dem i deres Lediggang Lasten i Vold. Omsider hørte den ældste af de tre, der hed Grep, tilsyneladende op med sin Vildskab, idet han nemlig dristede sig til at søge en Havn for sin omflakkende Vellyst i Kjærlighed til Kongens Søster. Det var jo nu heller ikke, som det skulde være, thi ligesom han burde have haft Skamfølelse nok til at holde sin ustadige og vildfarende Vellyst i Tømme, var det dumdrigt af en af den Stand som han at begjære en Kongedatter. Hun blev saa forskrækket over hans ublu Bejlen, at hun for at være sikker for Overlast lukkede sig inde i et Jomfrubur med en Vold omkring, og der blev beskikket hende tredive Svende, som stadig skulde holde Vagt om hende.

Da Frodes Hirdmænd nu i høj Grad savnede kvindelig Hjælp, eftersom de hverken havde noget at sy nye Klæder af eller kunde bøde de gamle, formanede de indstændig Kongen til at gifte sig. Han undskyldte sig i Førstningen med sin unge Alder, men til sidst gav han efter for deres indtrængende Opfordringer. Da han nu var opsat paa at faa at vide af dem, der saaledes havde tilskyndet ham, hvem de mente var tjenlig for ham at inklade sig i Ægteskab med, priste de i højeste Grad en Datter af Hunnerkongen. Det vilde Frode nu ikke høre Tale om, og da de trængte ind paa ham for at faa Grunden dertil at vide, sagde han, at han havde hørt af sin Fader, at det ikke var heldigt, at en Konge søgte saa langvejs bort efter en Hustru i Steden for at tage hende fra et af Nabolandene. Da Gotvar hørte det, skjønnede hun, at Kongen snildelig søgte at slippe fra sine Venner ved Udflugter, og for at styrke hans tvivlraadige Sind og stive hans Selvtillid af sagde hun: "For de unge sømmer det sig at gifte sig, de gamle venter Graven paa; for Ungdommen gaar alt efter ønske og følger Lykken sig, den hjælpeløse Alderdom gaar ned ad Bakke mod Graven. Haabet følger Ungdommen, Oldingen gaar uden Haab mod Døden. Ungdommen er i Fremrykning og lader intet ufuldbyrdet, naar den tager fat". Da han af Agtelse for disse hendes Ord bad hende om at paatage sig Bejlerfærden for ham, undslog hun sig først under Paaskud af sin høje Alder og sagde, at hun paa Grund af sin Alderdoms Svaghed ikke kunde paatage sig saa vanskeligt et Hverv, men omsider gik hun ind derpaa, da Kongen sagde, at det var en Tjeneste, der var Løn værd, og tog en Guldkjæde frem, som han lovede hende som Belønning for Sendefærden - den var mere til Pryd end til Nytte og bestod af Led med ophøjet Arbejde, imellem hvilke der var Billeder af Konger, som ved en indvendig Snor kunde trækkes sammen eller fra hverandre. Ogsaa Vestmar og Koll tillige med deres Sønner fandt han for godt at give hende med paa Færden, fordi han mente, at de ved deres Kløgt vilde undgaa den Tort at faa et Afslag.

De rejste altsaa sammen med Gotvar, og Hunnerkongen gjorde først et tre Dages Gjæstebud for dem, førend de fik Lov til at komme frem med deres Ærind; saaledes var det nemlig i gamle Dage Sæd at tage imod Gjæster. Paa Gildets tredje Dag kom Prinsessen frem og gjorde sig behagelig for Sendemændene ved sin venlige Tale, og hendes fornøjelige Nærværelse forhøjede ikke lidet Gjæsternes Glæde ved Gildet. Medens Bægrene blev flittig tømte, aabenbarede Vestmar hende i skjemtsomme Ord deres Ærind for i Fortrolighed at lære Jomfruens Sindelag at kjende, idet han, for at hun ikke skulde faa Anledning til at give ham et Afslag, foregreb Sendefærdens Ærind i Ord, der var beregnede paa at vække Latter, og under Gjæsternes Bifald dristede sig til at begynde en spøgefuld Samtale med hende. Hun sagde, at hun kun agtede Frode ringe, fordi det skortede ham paa Hæder og Berømmelse. I gamle Dage ansaas nemlig ingen for værdig til at ægte fornemme Kvinder, med mindre han ved glimrende og udmærkede Bedrifter havde vundet stor Navnkundighed; ørkesløshed regnedes for den største Lyde hos en Bejler, og intet lagdes ham mere til Last end Mangel paa Berømmelse; havde man blot fuldt op af den, ansaas man for rig paa alt andet, og Jomfruerne beundrede ikke saa meget deres Elskeres Skjønhed som deres herlige Bedrifter. Da Sendemændene nu mistvivlede om at naa deres Maal, overlod de til Gotvars Klogskab at prøve paa at føre Sagen videre. Hun søgte nu ikke blot ved Ord at faa Bugt med Jomfruen, idet hun forsikrede, at Frode brugte venstre Haand lige saa færdig som højre og var overmaade dygtig baade til at svømme og kæmpe, men hun bryggede ogsaa en Elskovsdrik, og da Jomfruen havde faaet den, forvandlede hendes Haardhjærtethed til Attraa, hun opgav sin Ringeagt og fattede i Stedet derfor Elskov og Lyst til Frode. Derpaa bød Gotvar Vestmar og Koll med deres Sønner at gaa lige til Kongen og paa ny fremføre deres Ærind, og hvis han gjorde Vanskeligheder, skulde de forebygge et Afslag ved at æske ham til Kamp.

Vestmar gik nu op paa Kongeborgen med sit væbnede Følge og sagde, at Kongen enten maatte opfylde deres Bøn eller kæmpe med dem. "Vi har besluttet hellere at falde med Ære end at vende Hjem med uforrettet Sag for ikke ved at lide den Tort at faa et Afslag og ikke opnaa, hvad vi har sat os for, at paadrage os Vanære i steden for den Hæder, vi har haabet at vinde. Nægter du os din Datter, maa du derfor slaas med os, ét af to maa du vælge. Vi vil enten dø eller have, hvad vi begjærer. Kan vi ikke opnaa et glædeligt Udfald hos dig, vil vi i alt Fald have et sørgeligt. Frode vil blive gladere ved Budskabet om vor Død end ved, at vi bringer ham et Afslag", og uden at sige mere truede han med at gjennebore Kongen med sit Sværd. Kongen sagde, at det stred imod hans kongelige Værdighed at kæmpe med sin Undermand, og at det ikke sømmede sig, at Folk af ulige Stand skiftede Hug som Ligemænd, og da Vestmar ikke holdt op med at æske ham til Kamp, sagde Kongen, som nu vaklede imellem Frygt for Kampen og Undseelse ved at undslaa sig for den, saa han ikke vidste, hvad han skulde gjøre, til sidst, at saa fik han spørge Jomfruen selv om hendes Mening; i gamle Dage lod Forældrene nemlig deres giftefærdige Døtre frit vælge, hvem de vilde giftes med. Da Vestmar nu saaledes var henvist til at forfare, hvad der var Jomfruens Hjærtensmening, og vidste, at, ligesom enhver Kvinde er ustadig af Sind, er hun omskiftelig med Hensyn til, hvad hun sætter sig for, tog han fat paa Sagen med saa meget større Fortrøstning, som han vidste, at Kvinderne er vankelmødige i deres ønsker. Hvad der bestyrkede ham i hans Tillid og øgede hans Haab om, at hans Bestræbelser vilde lykkes, var den Omstændighed, at den uerfarne

Jomfru var overladt til sig selv, og at en Kvinde, naar hun faar Lov til at raade sig selv, er let at lokke med søde og fagre Ord, saa hun ikke blot uden Vanskelighed lader sig omstemme, men endogsaa har Hast med at føje sig. Faderen fulgte selv ind med Sendemændene for at komme fuldstændig paa det rene med sin Datters Mening. Hun, hvis Hjærte allerede var opfyldt af Elskov til Bejleren som Følge af Elskovsdrikkens lønlige Virkning, svarede, at hun haabede at finde mere godt hos Frode, end Rygtet havde at melde, eftersom han havde en saa udmærket Fader at slægte paa, og Æblet jo ikke plejer at falde langt fra Stammen; derfor huede den unge Mand hende vel ikke saa meget paa Grund af hans nuværende Ypperlighed som paa Grund af den, hun ventede, han med Tiden vilde opnaa. Kongen undrede sig over dette Svar, men da han ikke kunde fratage Pigen den Frihed han havde givet hende, lovede han, at Frode skulde faa hende, og derpaa samlede han Mundforraad i Mængde og udstyrede sig paa det prægtigste og gav sig strax i Følge med Sendemændene paa Vej til Danmark i den Formening, at ingen bedre egnede sig til Brudefører end Brudens Fader. Frode tog med den største Glæde imod sin Brud og viste ogsaa sin kongelige Svigerfader al mulig Ære og gav ham, da Brylluppet var holdt, ved Afskeden kostelige Gaver, baade i Guld og Sølv.

Frode levede nu i tre Aar med Hanunde, saaledes hed Hunnerkongens Datter. Der herskede i den Tid den mest velsignede Fred i Landet, men Kongens Hirdmænd, som deres ørkesløse Levned havde gjort frække, gjorde sig, med den af Freden avlede Tøjlesløshed, skyldige i de skammeligste Misgjerninger. Somme pinte de ved at hejse dem i Vejret med Reb og lade dem svaje frem og tilbage ligesom en Bold, andre lagde de slibrige Bukkeskind i Vejen for, og naar de saa kom gaaende, trak de med skjulte Reb uforvarende Skindene bort under Fødderne paa dem, saa de faldt over Ende; atter andre klædte de af og piskede dem paa forskjellig Maade; somme hængte de til Spot og Spe op paa Søm med Strikker, andre brændte de med Fakler Haar og Skjæg af, atter andre sved de med Gløder paa Steder, som man ikke taler om for høviske øren. Jomfruer fik ikke Lov til at gifte sig, førend de havde skjændet dem. Fremmede Folk kastede de Ben i Hovedet paa; andre nødte de til at drikke saa overstadig, at de satte deres Helsen til derved. Ingen fik Lov til at gifte sin Datter bort, førend han havde kjøbt deres Gunst og Bevaagenhed, og ingen Mand fik Lov til at indgaa Ægteskab, førend han ved Skjænk og Gave havde erhvervet sig deres Samtykke. Og ikke blot Jomfruer, men ogsaa gifte Koner lod de paa den skammeligste Maade i Flæng deres tøjlesløse Vellyst gaa ud over. De var frække og rasende som galne Hunde. Fremmede og Gjæster overøste de med Skjældsord i Steden for at tage sømmelig imod dem. Saa mange tirrende Forhaanelser fandt disse frække og kaade Karle paa, i den Grad nærede den Frihed, der herskede i Kongens Umyndighedsaar, Ubesindigheden, thi intet fremmer i saa høj Grad Uvornhed som det, at Straffen lader vente paa sig. Denne Hirdmændenes tøjlesløse Frækhed bragte Kongen i Vanry ikke blot blandt fremmede, men ogsaa blandt Landsens egne Folk, thi Danskerne vaandede sig under dette overmodige og grusomme Herredømme.

Grep lod sig ikke nøje med Kvinder af ringe Stand, men gik i sin Formastelighed saa vidt, at han holdt til med Dronningen og saaledes var lige saa utro mod Kongen som voldsom i sin Færd over for andre. Denne Skjændsel tog efterhaanden mere og mere til, og Mistanken om, hvorledes det stod til, sneg sig i Stilhed frem blandt Menigmand, førend Kongen fik noget at vide derom; thi Grep straffede hver den paa Livet, som i mindste Maade ymtede om den Ting,

saa han fik skræmmet alle fra at angive ham, men efter at man først havde begyndt at mumle om hans Forbrydelse, bredte Rygtet sig dog snart; thi det er vanskeligt at faa Folk, som ved Besked om en andens Misgjerning, til at lægge Dølgemaal paa den. Gunvør havde mange Bejlere, og Grep bad nu for at faa Lejlighed til ved List at hævne sig over, at hun havde afvist ham, om Tilladelse til at tage Skjøn over dem, idet han sagde, at den bedste ikke var for god til Prinsessen, og skjulte sit Nag, for at det ikke skulde mærkes, at det var det, der drev ham til at søge dette Hverv. Kongen gav ham strax Lov til at undersøge, hvad de unge Mænd duede til, og under Paaskud af, at han vilde gjøre Gjæstebud for dem, samlede han alle Gunvørs Bejlere, lod dem dræbe og deres afhuggede Hoveder stille op rundt om Prinsessens Jomfrubur andre til Skræk og Advarsel. Alligevel gjorde dette intet Skaar i den Gunst, han stod i hos Frode, hvem han vedblev at omgaas med samme Fortrolighed som hidtil; thi han indførte den Skik, at naar nogen vilde have Kongen i Tale, skulde han betale derfor, idet han ikke fik Adgang til ham uden at bringe ham en Gave; det gik nemlig ikke an, sagde han, at stede nogen for saa stor en Konge paa den gamle vante Vis, det burde kun tilstaas dem, der lagde den største Iver for Dagen i Henseende til at bejle til hans Gunst. Ved denne forstilte Kjærlighed til Kongen søgte han at dæmpe det Vanry, hans Grumhed havde paadraget ham; Menigmand sukkede og klagede i Løndom over saaledes at blive pint og plaget; men ingen turde aabenlyst kære over de onde Tider eller driste sig til offentlig at føre Klage over den Overlast, der øvedes, og jo lønligere man bar sin Sorg og Kvide, des dybere skar den i Hjærtet.

Da Kong Gøter af Norge spurgte dette, stævnede han sine Krigsfolk til Tinge og sagde, at Danskerne var ilde tilfreds med deres Konge og gjærne vilde have en anden, om der bød sig Lejlighed dertil; han havde derfor besluttet at falde ind i Danmark med en Hær; Landet kunde let indtages, naar det blev angrebet; thi Frode var lige saa gjerrig, som han herskede grumt over det. Men saa rejste en Mand ved Navn Erik sig og tog til Orde imod ham. "Det er en bekjendt Sag", sagde han, "at det for det meste gaar saa, at den mister sit eget, der staar efter andres, og at den, der vil have baade i Pose og Sæk, gaar glip af begge Dele. Det skal være en stærk Fugl, der skal tage fra en anden, hvad den har i Kløerne. Du stoler forgjæves paa den Avind, Landsens Folk bærer til ham, thi sligt hører for det meste op, naar Fjenden kommer. Selv om Danskerne nu synes at være splidagtige, bliver de dog strax enige om at tage imod Fjenden. Ulv gjør usaattes Svin forligte. Enhver vil hellere have en Landsmand end en fremmed til at staa for Styret, og ethvert Land sætter større Pris paa at have en af sine egne end en Udlænding til Konge. Kong Frode vil derfor heller ikke vente paa dig hjemme, men tage imod dig uden for sit Land. ørne rives med Kløerne, og Næbbet plejer Fuglene ogsaa at bruge. Du ved selv, at vis Mand bør være betænkt paa ikke at komme til at angre, hvad han tager sig for. Du har jo fuldt op af gjæve Mænd; hold du dig derfor i Ro, du kan jo ved andre paa det nærmeste forfare, hvad Krigen vil bringe; lad dine Krigere prøve, hvad Lykke du har. Tag selv i Fred Vare paa din Velfærd, og før din Sag igjennem uden at udsætte dig selv for Fare. Det er bedre, at Tjeneren sætter Livet til end Herren. Betjen dig af dine Krigsfolk som Smeden af sin Tang; han bruger den for ej at brænde sine Fingre, saalunde skal du ogsaa betjene dig af dine Folk til at skaane og skjærme dig selv". Saalunde talte Erik, og Gøter undrede sig over, at han, som hidtil havde været anset for enfoldig, havde givet saa

fyndigt og smukt et Svar, og gav ham Tilnavnet den Veltalende, idet han mente at burde hædre ham for det udmærkede Snille, han havde lagt for Dagen; thi hans Broder Roller havde hidtil ved sin store Ypperlighed stillet ham i Skygge. Erik bad ham lade en Gave følge med i Navnefæste, thi den, som gav en anden Navn, burde heller ikke forsømme at give ham en Gave, sagde han, og Kongen gav ham da et Skib, som Skibsfolkene kaldte Skrot. Erik og Roller var Sønner af en Kæmpe ved Navn Regnar, men de havde hver sin Moder, thi Rollers Moder, som hed Krage, var Stifmoder til Erik.

Det blev da med Gøters Samtykke overdraget en Mand ved Navn Ravn at hærje Danskerne med Sørøveri. Odd, som paa den Tid nød størst Anseelse i Danmark som Viking, gik imod ham. Han var saa dreven i Trolddom, at han kunde fare over Havet uden Skib og tit ved sine Galdresange rejste saadan Storm, at Fjendens Skibe forliste, og for at undgaa at give sig i Kamp med Vikinger satte han Havet saaledes i Oprør ved sin Trolddomskunst, at Fjenderne led Skibbrud. Lige saa grum han var imod Kjøbmænd, lige saa mild var han imod Bønder; thi han agtede dem, som kjørte Ploven, langt højere end dem, der drev Handel, og foretrak langt dem, der nærrede sig ved ærligt Bondearbejde, for dem, der lagde sig efter smudsig Vinding. Saa snart han nu var kommen i Slag med Nordmændene, forblindede han ved sine Galdresange deres øjne saaledes, at det tyktes dem, at der stod Straaler af Danskernes dragne Sværd, og at der føg Gnister af dem, som om der var Ild i dem, hvilket skar dem saaledes i øjnene, at de ikke engang kunde holde ud at se de dragne Klinger; thi deres Blik kunde ikke taale Glansen af disse sælsomme Lyn. Ravn og en stor Del af hans Folk faldt, og det, at kun sex Skibe vendte tilbage til Norge var et Vidnesbyrd for den norske Konge om, at Danskerne ikke var saa lette at faa Bugt med. Han fik nu ogsaa at vide, at Frode kun kunde stole paa sine Kæmper, men at Menigmand var ilde tilfreds med det Voldsherredømme, der raadede i Landet.

Roller, som havde Lyst til at se sig om i Verden og lære noget nyt at kjende, aflagde nu det Løfte, at han vilde gjæste Kong Frode for at komme til Kundskab om, hvor vidt dette var sandt. Erik sagde, at skjønt der ikke var noget at sige paa hans Væxt og Førlighed, var det dog et uforstandigt Løfte, han havde aflagt, men til sidst, da han saa', hvor urokkelig han blev ved sit Forsæt, aflagde han det samme Løfte. Kongen lovede, at han vilde give dem til Rejsefæller, hvem de selv vilde vælge. De tvende Brødre drog først hjem til deres Fader for at bede ham om Mundforraad, og hvad de ellers havde nødig paa saa lang en Rejse. Den gamle Mand tog kjærlig imod dem, og næste Dag tog han dem med ud i Skoven, for at de kunde se hans Kvæg, thi det havde han meget af; han viste dem ogsaa en Skat, han for længe siden havde gravet ned i Jorden, og den gav han dem Lov til at tage saa meget af, som de vilde, og det var de ikke senere til at tage imod, end han til at byde dem, saa de gravede Skatten op og tog saa meget, de lystede. Imidlertid gjorde deres Skibsfolk sig til gode eller øvede deres Kræfter inden for en Dæmning, de havde opkastet, somme ved at springe og somme ved at løbe, somme kastede med store Sten, somme skjød med Bue, og saaledes øvede de sig i forskellige Idrætter. Somme af dem havde ogsaa drukket sig en Rus, som de nu sov ud. Faderen sendte nu Roller hjem, for at han skulde se efter, hvorledes det stod til der, og da han saa', at der stod Røg op af det Hus, hans Moder var i, gik han did og kigede lønlig ind ad en lille Sprække og saa' da Moderen staa og røre i en Grød, hun kogte i en grim Gryde; han saa'

ogsaa tre Snoge, der hang over Gryden i en tynd Snor, og at der af deres Munde dryppede Edder ned i Grøden; de to var sorte, den tredje havde hvide Skjæl og hang lidt højere end de andre, thi den havde Snoren i Halen, de andre om Bugen. Han skjønnede, at det var noget Trolddomsvæsen, og tav stille med, hvad han havde set, for ikke at faa Ord for at beskylde sin Moder for at være en Hex; han vidste nemlig ikke, at Snogene var uskadelige, og hvor stor Kraft de gav Grøden. Regnar og Erik kom nu til, og da de saa' Røgen fra Hytten, gik de lige ind og satte sig til Bords, og Krage satte et Fad for sin Søn og sin Stifsøn, at de begge kunde lange til det. Maden i det havde nu forskjellig Farve, ved den ene Side var den sort med gule Pletter, ved den anden hvid, hvilket hidrørte fra de to forskjellige Slags Snoge. Saa snart de blot havde spist en lille Smule af den, drejede Erik i en Fart Fadet saaledes, at den sorte, men kraftige Side af Grøden kom over til ham, og Roller fik den hvide, der først havde været sat for Erik, thi denne skjønnede nok, at ved den Mad var det ikke Farven, men den Kraft, der var i den, det kom an paa; og for at Roller ikke skulde mærke, at der stak List bag den Omdrejning, sagde han, at saaledes plejede et Skib at gaa over Stag, naar Søen gik højt, og det var jo snildt nok af ham saaledes at skjule sin List ved den Tale om Skibet.

Ved at styrke sig med denne herlige Spise opnaaede Erik som Følge af den Kraft, der var i den, den højeste menneskelige Visdom; thi Grøden var saa utrolig stærk, at den gjorde ham kyndig i alle mulige Videnskaber, saa at han endogsaa kunde tyde, hvad Dyrene sagde, thi ikke blot alle menneskelige Ting blev han grundig hjemme i, men han forstod ogsaa hvad Dyrene mente med de lyde, de gav fra sig, og derhos blev han begavet med en saa sirlig og pyntelig Veltalenhed, at han stadig, hvad hans Tale end drejede sig om, prydede den med vittige Ordsprog. Da Krage kom ind og saa', at Fadet var vendt, og at Erik havde spist den bedste Del af Grøden, blev hun mod i Hu over, at den Lykke, hun havde beredt sin Søn, var falden i Stifsønnens Lod, og begyndte sukkende at bede ham om aldrig at svigte sin Broder, hvis Moder havde overvældet ham med en saa uhørt Lykke, idet han ved det ene kraftige Maaltid havde opnaaet den højeste Grad af Forstand og Veltalenhed og derhos det Held altid at faa Sejr i Kamp. Hun sagde ogsaa, at Roller saa nogenlunde var Mand for at lægge en Plan, og at han heller ikke skulde komme til at gaa glip af Virkningerne af den Mad, der var tiltænkt ham, og derhos lagde hun ham paa Sinde, at naar den yderste Nød krævede det, skulde de strax faa Hjælp, blot de paakaldte hende, thi hun raadede over guddommelig Magt, sagde hun, idet hun i visse Maader var udrustet med overjordiske Egenskaber og saa at sige var en Slags Søster til Guderne. Erik svarede, at hans eget Hjærte drev ham til at staa sin Broder bi, "det er en ond Fugl, som besudler sin egen Rede", sagde han. Krage var nu nok saa fortrydelig over sin egen Uagtsomhed som over den Modgang, hendes Søn havde haft, thi det ansaas i gamle Dage for en stor Skam for en Skjelm at lade sig narre.

Derpaa fulgte hun sammen med sin Mand Brødrene ned til Havet, hvor de gik om Bord i ét Skib, og snart efter stødte der to andre til dem. Da de naaede den danske Kyst og havde sendt Spejdere ud, fik de at vide, at der ikke langt fra dem laa syv Skibe. Erik bød da to Mænd, som kunde tale Dansk, afføre sig deres Klæder og begive sig did for nøje at udforske alt, idet de for Odd beklagede sig over, at det var Erik, der havde udplyndret dem, og saa skulde de forsigtig liste sig tilbage og melde ham, hvad de havde skaffet sig at vide. Odd tog vel imod dem, og de opsporede med stor Snildhed alt, hvad han havde for. Han havde

bestemt at komme uventet bag paa Fjenderne ved Daggry for saa meget hurtigere at kunne gjøre det af med dem, naar de endnu laa i deres Sengetøj, thi paa den Tid af Døgnet plejede Folk at være mere dvaske og tunge i Kroppen, sagde han. Han bød ogsaa sine Mænd lade Skibene med Sten, der egnede sig til at kaste med, og fremskyndede derved sin egen Undergang. Ved Midnatstid listede Spejderne sig bort og bragte Erik Bud om, at Odd havde fyldt Skibene helt med Sten, han havde ladet udsøge til at kaste med, og meldte derhos alt, hvad de ellers havde faaet at vide. Da Erik nu helt var paa det rene med, hvad der var for Haanden, og skjønnede, at han havde for faa Skibe, ansaa han det for raadeligst at tage Vandet til Hjælp for at berede Fjenden Undergang. Han gik derfor i en Baad og lod sig lydløst ro hen til de fjendtlige Skibe og lod ganske stille bore Huller i Plankerne lige nede i Vandgangen, og da det var gjort, vendte han lige saa lydløst tilbage; han bar sig i det hele taget saa forsigtig ad, at ingen af Vagten mærkede, hverken at han kom eller gik. Da han roede bort, bragte Vandet, der trængte ind igjennem Hullerne, lidt efter lidt Odds Skibe til at synke, og da Vandet overalt stod højt i dem, var de lige ved at gaa til Bunds, hvortil Vægten af Stenene, de var fyldt med, ikke bidrog lidet. Rorbænkene stod allerede under Vand, og Rælingen laa lige i Vandspejlet, da Odd, som saa', at Skibene paa det nærmeste var ved at gaa til Bunds, bød sine Folk øse den umaadelige Masse Vand, de havde taget ind, ud med øsekarrene. Medens Søfolkene nu var ivrig i Færd med at værne de synkende Skibe imod det indstrømmende Vand, kom Fjenden over dem, og da de nu greb til Vaaben, trængte Vandet stærkere ind, saa da de lavede sig til at kæmpe, blev de nødte til at svømme. Det var Vandet og ikke Vaaben, der førte den Kamp for Erik, Havet, som han selv havde aabnet Vejen for og givet Lejlighed til at gjøre Fortræd, stred for ham, saa han syntes ligefrem at kæmpe paa Afstand, idet han havde mere Nytte af Vandet end af Sværdet og fik kraftig Bistand af Havet. Hans List skaffede ham Sejr, thi de af Bølgerne overskyllede Skibe kunde ikke staa sig i Kamp. Odd og hans Mænd blev dræbte, og de, der holdt Vagt, blev fangne, saa at ingen slap bort, som kunde bringe Bud om Nederlaget.

Da Erik havde vundet denne Sejr, skyndte han sig bort og lagde ind under øen Læsø, og da han ingen Levnedsmidler fandt der, sendte han to af sine Skibe hjem med Byttet, for at de kunde bringe ham Levnedsmidler til et Aar til. Selv sejlede han bort med kun ét Skib for at søge Lejlighed til at træffe Kongen. Da han havde lagt til ved Sjælland, gik Søfolkene i Land og gjorde Strandhug rundt om paa Kysten, thi enten maatte de skaffe sig noget at leve af eller udsætte sig for at sulte. Det Kvæg, de dræbte, flaaede de Huderne af og lagde Kroppene ned i Skibet. Da de, som ejede Dyrene, spurgte, hvad der var sket, skyndte de sig at sætte efter Røverne med en Flaade; men da Erik mærkede, at de var efter ham, lod han Kroppene sænke ned i Vandet ved Tove med Bojer ved og skjulte dem saaledes. Da Sjællandsfarerne nu kom, gav han dem frit Lov til at ransage Skibet for at se, om der var noget af det, de søgte; Krogene om Bord paa et Skib var for snævre til, at man kunde holde noget skjult der, sagde han. Da de nu ingen Steds fandt noget, overførte de deres Mistanke paa andre og holdt dem, der virkelig havde begaaet Røveriet, for uskyldige deri; thi da de ikke fandt Spor af Byttet, mente de, at det maatte være andre, der havde tilføjet dem den Fortræd, og lod de skyldige fare. Da de var sejlet bort, lod Erik atter Kroppene tage op af Vandet.

Imidlertid havde Kong Frode spurgt, at Odd og hans Folk var faldne, thi skjønt man ikke vidste, hvem det var, der havde tilføjet dem dette Nederlag, gik der stort Ry deraf. Somme sagde dog, at de havde set tre Skibe lægge til Land og de samme Skibe sejle bort igjen nordpaa. Erik lagde nu ind i en Havn ikke langt fra det Sted, hvor Frode holdt til, og lige som han gik fra Borde, snublede han og faldt, hvilket han tog som et lykkeligt Varsel, idet han sagde, at efter denne ringe Begyndelse vilde der følge de Ting, som var bedre. Da Grep havde spurgt, at han var kommen, skyndte han sig ned til Strandbredden, thi han havde hørt, at han var godt skaaren for Tungebaandet, og var opsat paa at prøve hans Ordkløgt, thi Grep selv var mindre veltalende end fræk i sin Mund og overvandt alle med sin ublu Tunge. Han begyndte da ogsaa Ordskiftet med Skjældsord, idet han tiltalte Erik saalunde:

Tosse, Taabe,
hvad tænker du paa?
Sig, hvem du est
og hveden du kommer?
Hvorhen gjælder Rejsen?
Hvi gjæster du os?
Hvem er din Fader,
og hvor har du hjemme?

Bedste Mænd
bliver hjemme,
frister ej Lykken
i fremmed Land.
At rømme af Landet
lidet baader,
velkommen vorder
ej fremmed Voldsmand.

Erik kvad:

Regnar mig avled,
min Æt jeg ej dølger,
ordsnild at blive
bedst mig huer;
ogsaa paa Visdom
lægger jeg Vind,
fremmedes Sæder
jeg frister og fritter.

Taabn ej mægter
Maade at holde,
véd ej sin frække
Vilje at styre.

Baad, som ros,
saa rask ej farer
som Snekken, der flyver
for fulde Sejl.

Stormvejr Vandet
vældig pisker,
værre Løgn dog
Landet hærjer.
Haand paa Roret
Havet tæmmer,
Løgner lægger
Landet øde.

Grep kvad:

Hanen paa Møddingen
stinker af Møg,
værre Stank
der staar af din Tale.
ørkesløst er det
Ord at spilde
paa ublu Skalk
og Skjændegjæst.

Erik kvad:

For Sandhed jeg agter
de gamle Ord:
Fals sin Herre
slaar paa Hals;
Ulven er nær,
hvor dens øren ses;
ingen tror
troløs Mand.

Grep kvad:

Angre skal du
din ublu Tale,
Ugleskrig
mig ilde huer.
Frække Dreng,
jeg dræber dig flux,
Ulv og ørn
dit Aadsel slide!

Erik kvad:

Altid den rædde
ilde spaar;
ond Mand arges,
som han ældes;
hvo Kongen sviger,
kan Kæmper ej tro;
farlig er Ulv
i Faarefold.

Grep kvad:

Med Løgn du farer
og løs Tale,
ej har jeg bolet
med Kongens Brud.
Tro min unge
Drot jeg tjente,
derfor han gav mig
Guld og Ære.

Erik kvad:

Den Hund, som rammes
af Snærten, hylér;
god Samvittighed
er en Guds Gave;
den lider ej vel,
som gjør Træl til sin Ven;
sjælden er Trællen
tro mod sin Herre.

Hertil vidste Grep ikke, hvad han passende skulde svare, og han gav derfor sin Hest af Sporerne, men da han kom hjem, fyldte han Kongeborgen med Skrig og Skraal, sagde, at han var bleven overvunden i Ordkamp, og kaldte alle Krigsfolkene til Vaaben, som om han med væbnet Magt vilde hævne det Nederlag, han havde lidt med Munden, han svor nemlig paa, at han vilde gjøre disse fremmede til Ravneføde. Kongen raadede ham til at slaa koldt Vand i Blodet. "Hastigt Mod, sjælden god", sagde han, "Hastværk er for det meste Lastværk; hovedkulds Raad, hovedkulds Gjerning; det sømmer sig endelig heller ikke, at mange gaar mod faa; og klog Mand lægger Tømme paa sin Harme og siger 'Gjemt er ikke glemt'." Saaledes nødte Kongen Ungersvenden til at lade sin hidsige Vrede vige for Fornuften, men det lykkedes ham dog ikke at bringe den forbitrede Ordkæmpes ophidsede Sind mere til Ro, end at han i sin Ærgrelse over, at det var gaaet ham saa ilde i Munddysten, erklærede, at han i alt Fald vilde have Lov til at hævne sig med Trolddom, siden han ikke maatte gjøre det med Vaaben. Da det var blevet ham tilladt, lavede han sig til igjen at begive sig ned til

Strandbredden med en Flok udsøgte Troldmænd. Først ofrede han en Hest til Guderne og satte dens afhuggede Hoved paa en Stage efter at have spilet Gabet op paa det ved at sætte Pinde ind imellem Kjæverne i Haab om, at Erik af Forskrækkelse over dette fæle Syn skulde opgive sit Forehavende; han troede nemlig, at han og hans Folk var saa uvidende og taabelige Mennesker, at han kunde skræmme dem bort med Hestehovedet. Da Erik nu kom op imod dem og paa Afstand fik øje paa Hestehovedet, forstod han strax, hvad Meningen var med disse fæle Anstalter, og bød sine Folk tie stille og tage sig vel i Agt, saa de ikke i Ubetænksomhed lod noget Ord slippe sig af Munden, for at de ikke ved ubesindig Tale skulde give Trolddommen Lejlighed til at virke; skulde det blive nødvendigt at sige noget, skulde han nok føre Ordet for dem alle, sagde han. De var allerede komne saa langt frem, at der kun var en Aa imellem dem, da Troldmændene stillede Stagen med Hovedet paa op helt nede ved Aabredde for at skræmme ham fra at gaa over Broen, men han gik ikke des mindre uforfærdet ud paa den og sagde: "Den Skæbne, denne Byrde har at bringe, komme over den, som bærer den! bedre Held følge os! Ild gaa det dette troldpak! den ulykkesvangre Byrde knuse den, som bærer den, men os skjærme alt, hvad godt er!" Og som han bad, saa blev det; thi strax faldt Hestehovedet af, og Stagen væltede og knuste den, der bar den. Saaledes blev alle Trolddomsanstalterne til intet ved en eneste Besværgelses Magt.

Da Erik var naaet lidt længere frem, kom han i Tanke om, at fremmede skulde medbringe Gaver til Kongen. Han tog derfor et Stykke Is, han fandt paa Vejen, og gjemte det omhyggelig under sin Kjortel for at bringe Kongen det som Gave. Da han kom til Kongeborgen, gik han selv først ind og bød sin Broder gaa bag efter ham. Kongens Trælle havde for at drive Gjæk med ham bredt en glat Hud over Dørtærskelen, og da han traadte paa den, rykkede de hastig i Rebet, de havde bundet i den, saa han vilde være faldet, hvis Roller, som gik bag efter ham, ikke havde grebet ham i sin Favn, da han snublede. "Bar er broderløs Bag", sagde Erik, da han saaledes var nær ved at falde. Da Gunvør lod Kongen vide, at sligt Uvæsen burde han ikke tillade, svarede han, at det var en daarlig Sendemand, der ikke kunde vare sig for Svig, idet han saaledes lod den haanedes Uagtsomhed gjælde som Undskyldning for Forhaanelsen.

I Hallen brændte der et Baal, hvilket i Betragtning af Aarstiden nok kunde gjøres nødigt; thi Midvinter var lige netop forbi. Paa den ene Side af det sad Kongen, paa den anden hans Kæmper. Da Erik tog Plads blandt dem, begyndte de at hyle paa den skrækkeligste Maade. Kongen bød dem holde op med den Støj og sagde, at Mennesker ikke burde hyle som Dyr, og Erik tilføjede, at det var Hundeskik, som det gamle Ord siger: 'Naar én Hund tuder, tuder de alle'; ved deres Lader røbede de alle deres Herkomst og vedkjendte sig hver for sig den Slægt, de var af. Da Koll, som havde at tage Vare paa de Gaver, Folk bragte Kongen, spurgte, om han havde noget med til ham, kom han frem med Isen, som han havde gjemt paa Brystet, og da han rakte ham den tværs over Baalet, lod han den med Vilje falde i Ilden, saa det saa' ud, som om det var ham, der skulde tage imod den, der tabte den ud af Haanden. Alle de tilstedeværende saa' den straalende Klump og troede, at det var et Stykke rent Metal, der var faldet i Ilden. Erik paastod, at det var sket ved dens Uagtsomhed, der skulde tage imod den, og spurgte, hvad Straf han skulde have, fordi han havde forspildt Kongens Gave. Frode spurgte Dronningen om hendes Mening, og hun svarede, at det ikke gik an, at Kongen brød den Lov, han selv havde givet, og som fastsatte, at den, der forspildte de Gaver, der bragtes

ham, skulde straffes paa Livet. De andre sagde ogsaa, at den Straf, Loven fastsatte, ikke burde eftergives, og da det saaledes blev foreholdt Kongen, at han var nødt til at lade den udføre, lod han Koll hænge.

Derpaa begyndte Frode at tiltale Erik saalunde: "Sig frem, du, som brasker saa kaad og overmodig med dine pyntelige Talemaader, hvorfra du kommer, og hvorfor du er kommen hid". "Jeg drog ud fra Rennesø", sagde Erik, "og saa satte jeg mig ved en Sten". Frode: "Hvor begav du dig saa hen derfra?". Erik: "Jeg drog bort fra Stenen paa en Bjælke og satte mig igjen ved en Sten". Frode: "Hvorhen styrede du saa Kaasen, og hvor laa du om Natten?". Erik: "Fra Stenen kom jeg til en Klippe, og der laa jeg ogsaa ved en Sten". Frode: "Det var en svær Mængde Sten og Klipper". Erik: "Der er flere Sandskorn". Frode: "Hvad tog du dig for, og hvor begav du dig saa hen?" Erik: "Da jeg drog fra Klippen paa mit skridende Skib, mødte jeg et Marsvin". Frode: "Der kom du med noget nyt, skjønt der er nok baade af Klipper og Marsvin i Havet; men jeg gad vide, hvad Vej du saa tog". Erik: "Fra Marsvinet kom jeg til et andet Marsvin". Frode: "Der var mange Marsvin dér". Erik: "Der er flere af dem i Havet". Frode: "Saa gad jeg vide, hvor Vejen førte dig hen, da du drog fra Marsvinene". Erik: "Jeg kom til en Træbul". Frode: "Og hvor drog du saa hen?" Erik: "Fra Træbullen til en Træstub". Frode: "Der maa være svært mange Træer paa det Sted, eftersom du kalder alle de Steder, du gjæstede, for Træer". Erik: "Der er flere i Skovene". Frode: "Hvor begav du dig saa hen?" Erik: "Jeg trængte stadig frem til Skovenes Egebuller, men da jeg holdt Rast dér, kom der Ulve, som havde mættet sig med Menneskelig, og slikkede Spydspidserne; dér faldt Odden af Kongens Spydstage, og det er Fridlevs Sønnesøn". Frode: "Jeg ved ikke, hvorledes jeg skal forstaa din Tale, thi du har forvirret min Forstand med dunkle Ord". Erik: "Jeg har fortjent en Belønning af dig for den Ordleg, der nu er til Ende, eftersom jeg paa en forblommet Maade har sagt dig Ting, som du ikke tilfulde har forstaaet; thi da jeg talte om Spydsodden, meldte jeg dig Odds Drab, som jeg øvede med egen Haand". Da Dronningen nu ogsaa erklærede, at han havde sejret i Veltalenhed, og tilkjendte ham Sejrens Pris for sin Ordsnildhed, tog Kongen strax et Armbaad af sin Arm og rakte ham det som den fastsatte Pris, og saa sagde han: "Jeg gad høre dig selv gjøre Rede for dit Ordskifte med Grep, eftersom han ikke undsaa sig for aabent at vedgaa, at han havde fundet sin Overmand". "Han blev slagen med Blusel, da jeg skyldte ham for Hor", sagde Erik, "eftersom han ikke kunde sige noget til sit Forsvar og maatte tilstaa, at han var din Hustrus Boler". Saa vendte Frode sig til Hanunde og spurgte, hvad hun sagde til den Beskyldning, og hun tilstod ikke blot med Ord sin Brøde, men Skamrødmen, der farvede hendes Kinder, var ogsaa et aabenbart Vidnesbyrd om, at hun var skyldig. Kongen, som ikke blot hørte hendes Ord, men ogsaa saa' Vidnesbyrdet paa hendes Aasyn, men som ikke ret vidste, hvorledes han skulde straffe hende, overlod til hende selv at idømme sig den Straf, hendes Brøde fortjente. Medens hun nu i Erkjendelse af, at det var hendes egen Brøde, hun skulde holde Dom over, længe betænkte sig paa, hvilken Straf hun skulde fastsætte, sprang Grep frem og vilde gjennembore Erik med sit Spyd for ved Anklagerens Død at redde sit eget Liv, men Roller faldt over ham med draget Sværd og gav ham det Banesaar, han havde tiltænkt Erik. "Frænde er Frænde næst, naar Nød er paa Færde", sagde Erik. "I Nød skal man kjende sine Venner", sagde Roller. "Jeg tror", sagde Frode, "at det vil gaa jer, som det gamle Ord siger: "stakket Stund glæder Haand sig ved Hug'." "Den bør ej lastes, hvis Gjærning hans

retfærdige Sag undskylder", sagde Erik, "thi der er lige saa stor Forskjel mellem, hvad jeg og Grep har gjort, som mellem Nødværge og Overfald."

Greps Brødre sprang nu forbitrede op og svor paa, at enten vilde de tage Hævn over hele Eriks Flaade eller slaas med ham og ti af hans Kæmper. "Svage Folk maa fare med Lempe", svarede Erik; "den, som har et døvt Sværd, maa kun hugge i, hvad der er blødt og lindt, og den, som har en sløv Kniv, maa hjælpe sig med at skære i Ledemodene. Eftersom nu den, der er ilde stedt, gjør bedst i at forhale Ulykken, og intet er heldigere i Modgang end at faa Udsættelse, med hvad der ikke kan være andet, begjærer jeg tre Dages Henstand til at forberede mig i, forudsat at Kongen vil overlade mig Huden af en nyslagtet Ox". "Den, som falder paa en Hud, fortjener at faa en Hud", sagde Frode, idet han aabenbart skosede Erik, fordi han før var snublet. Men da Erik havde faaet Huden, lod han lave Saaler af den til sig og sine Folk og overstrøg dem med Tjære, som han dryssede Sand i, for at de lettere skulde staa fast. Efter at have overvejet, hvilket Sted han vilde have til Kampplads, erklærede han omsider, at han vilde slaas paa Isen, eftersom han var ganske ukjendt med Krigsvæsen paa Landjorden, sagde han. Det blev de da enige om, og Kongen tilstod dem Vaabenstilstand, for at de kunde træffe deres Forberedelser og bød Vestmars Sønner trække sig tilbage, thi det sømmede sig ikke at jage en Gjæst ud af Huset, om han saa havde gjort sig aldrig saa ilde fortjent. Derpaa forhørte han sig om, hvad det blev til med den Straf, han havde overladt til Dronningen selv at idømme sig, men da hun, i Steden for at gjøre det, bad om Forladelse for sin Forseelse, og Erik sagde, at man ofte gjorde bedst i at tilgive Kvinders Fejltrin, og at man ikke burde straffe dem, naar Forbedring kunde afvende Gjentagelse af Brøden, tilgav Kongen Hanunde. Da Mørket begyndte at falde paa, sagde Erik: "Hos Gøt er det Skik, at Krigerne, naar de skal have noget at leve af, ikke blot bliver bænkedede, men de faar ogsaa hver sin bestemte Plads anvist", og Kongen viste dem da til Sæde paa sine Kæmpers Pladser. Saa bar Tjenerne Maden frem, men Erik, som godt vidste, at Kongen var saa høvisk, at han ikke lod Levninger sætte paa Bordet, spiste kun en Bid af hvert Stykke, han tog, og kastede saa Resten og kaldte hele Retter for Stumper. Da det som Følge heraf blev smaat med Retterne, bar Tjenerne andre frem for de sultne og skamfulde Gjæster, saa der gik lige saa meget med til dette ringe Maaltid, som der kunde have været gjort stort Gilde med. Saa sagde Kongen: "Har Gøts Kæmper for Skik at kaste Maden fra sig som gnavede Skorper, naar de lige har rørt den, og at kaste Vrag paa helt friske Retter, som om det var de sidste Rester?" Erik: "Der er ikke noget at sige paa Sæd og Skik i Gøts Gaard, dér gaar alt høvisk til". Frode: "Saa ligner din Sæd og Skik ikke din Herres, og du viser, at du ikke har lagt dig efter alt, hvad som godt og forstandigt er, thi den, som ikke vil træde i de ældres Fodspor, bærer sig ad som en Oprører og Landstryger". Erik: "Klog Mand bør lade sig belære af den, som er klogere, thi Kundskab øges ved Undervisning og Velopdragenhed ved Lærdom". Frode: "Hvad Lærdom skal jeg uddrage af al din overflødige Snak?" Erik: "Nogle faa trofaste er et tryggere Værn om Kongen end mange Forrædere". Frode: "Vil du da vise os større Troskab end de andre?" Erik: "Det er ondt at baase for ufødt Fæ, og hart er ufødt Hest at binde ved Krybbe. Du har endnu ikke prøvet alting. For Resten plejer man hos Gøt at faa noget at drikke til Maden. Naar Mad og Drikke følges ad, har Gjæsterne Gammen". Frode: "Aldrig har jeg truffet nogen, der var frækkere til at kræve Mad og Drikke!" Erik: "Faa tænker paa tiendes Tarv eller sørger for dens

Fornødenheder, som ikke lukker Munden op". Kongen bød nu sin Søster bære Drikken om i et stort Bæger. Erik greb hendes højre Haand tillige med Bægeret, hun bød ham, og sagde: "Skulde du ville vise mig den Villighed, ædle Konge, at skjænke mig dette? Maa jeg beholde, hvad jeg holder i Haanden, som en uigjenkaldelig Gave?" Kongen, som troede, det blot var Bægeret, han bad om, svarede, at det maatte han gjærne, men Erik drog Jomfruen til sig, som om han havde faaet hende tillige med Bægeret. Da Kongen saa' det, sagde han: "Hvor Daaren er inde, giver han Tegn fra sig; hos os plejer Jomfruer at have deres fri Vilje ubeskaaren". Saa lod Erik, som om han vilde skære Haanden af Pigen med sit Sværd, efterdi han havde faaet den sammen med Bægeret. "Har jeg taget mere, end du har givet, eller hvis det er galt af mig at beholde det hele, saa har jeg i alt Fald Ret til at tage en Del". Da Kongen skjønnede, at han var kommen galt af Sted med det Løfte, gav han ham Pigen; thi han vilde ikke bøde paa sin Uagtsomhed ved at vise sig upaalidelig og sætte noget af sin Værdighed til ved ikke at holde, hvad han havde lovet, skjønt det snarere maa tilskrives moden Overvejelse end Ustadhed, naar man tilbagekalder et taabeligt Løfte.

Da nu den til Kampen fastsatte Tid var kommen, lod han ham gaa ned til sine Skibe imod at love at komme igjen. Erik og hans Mænd gik ud paa den tillagte Sø, og da de stod godt fast paa deres Saaler, fældede de Fjenden, som vaklede og gled, thi Frode havde bestemt, at ingen maatte komme nogen af Parterne til Hjælp, om de saa var aldrig saa ilde farne. Efter saaledes at have vundet Sejr vendte Erik tilbage til Kongen. Gotvar var nu meget kjed af, at hendes Sønner var komne saa ulykkelig af Dage, og opsat paa at hævne dem, hvorfor hun sagde, at hun havde Lyst til at holde en Mundkamp med Erik, hun vilde sætte en svær Halskjæde op imod ham, naar han til Gjengjæld vilde sætte sit Liv paa Spil, saaledes at han vandt Kjæden, i Fald han sejrede, eller skulde lade Livet, i Fald han kom til kort. Det gik Erik ind paa, og Gunvør fik Halskjæden i Forvaring. Gotvar gjorde ham da paa Vers et saa grovt og skammeligt Spørgsmaal, at det ikke lader sig sige for høviske øren, men han gav hende saa grovt Svar paa Tiltale, at hun helt tabte Mælet derved og blev nødt til at lade ham, hun havde tænkt sig skulde af med Livet, faa Guldkjæden, saa i Steden for at faa Hævn over sine Sønners Drabsmand maatte hun af med en kostbar Gave til ham; hendes Ulykke blev saaledes blot saa meget større, og sin Ondskab kom hun ingen Vegne med, thi først mistede hun sine Børn, og saa kunde hun ikke staa sig imod Erik i Grovhed og mistede baade den kostelige Kjæde og den Løn, hun havde ventet for sin Veltalenhed; sine Sønners Banemand maatte hun berige, ham, der havde gjort hende barnløs, maatte hun belønne og fik ikke anden Mandebod for sine Sønner end den Tort at have trukket det korteste Straa i Ordkampen og at blive fattigere paa Gods. Da Vestmar saa' det, besluttede han at prøve Kræfter med Erik, der havde vist sig at være den stærkeste i Munden, og han satte da det Vilkaar, at den, der sejrede, skulde have den overvundnes Liv, saa at de begge satte Livet paa Spil. Erik vilde ikke vægre sig ved at tage imod det Vilkaar for ikke at faa Ord for at være stærkere i Munden end i Haanden. Kampen gik for sig paa den Vis, at de kæmpende fik en Krans, der var flettet af Vidjer eller Reb, og den skulde de saa trækkes om og med Hænder og Fødder søge at vriste fra hinanden, og den, som var den stærkeste og fik revet den fra den anden, tilkjendtes Sejrens Pris. Da Erik nu tog fat i Kransen, rykkede han saa voldsomt til, at han rev den ud af Hænderne paa Vestmar. Da Frode saa' det, sagde han: "Ondt er med Overmand Tov at

trække", "Ja", sagde Erik, "især naar man er skjævhalsset eller skrutrygget", og i det samme satte han Foden frem og brød Halsen og Ryggen paa den gamle Mand. Saalunde opnaaede Vestmar ikke den Hævn, han tragtede efter, men fik samme Skæbne som de, han vilde hævne, og maatte lade Livet ligesom de, hvis Død han vilde have Oprejsning for.

Frode pønsede nu paa at gjennembore Erik ved at kaste en Dolk efter ham, men Gunvør, som mærkede, hvad hendes Broder havde i Sinde, varede sin Fæstemand for Faren, idet hun sagde, at kun den var vis, som varede sig vel. Erik forstod snildelig denne Advarsel og skjønnede, at der var Svig paa Færde; han sprang strax op og sagde: "Klog Mand skal Sejr fange, men Fals slaar sin Herre paa Hals", idet han saaledes paa en fin Maade skosede ham, der pønsede paa Svig imod ham. I det samme kastede Kongen Dolken efter ham, men da han bøjede sig til Siden, ramte den ham ikke, men gik ind i Væggen lige overfor. "Gaver skal man række sine Venner og ikke kaste dem til dem", sagde Erik; "god var din Gave. om du havde ladet Skeden følge med". Kongen trak da strax Skeden op af sit Bælte og gav ham den, som han bad; thi hans Fjendes Sindighed nødte ham til at lade sit Had fare; saaledes formildede Eriks snilde Forstillelse ham, og det Vaaben, han havde kastet efter ham i en ond Hensigt, gav han ham nu i Venlighed, og ved at lade, som han ikke forstod den Uret, Kongen vilde øve imod ham, forvandlede han den til en Velgjerning og fik Dolken, der skulde have bragt ham Døden, som en ærefuld Gave; thi hvad Frode havde gjort for at volde ham Fortræd, gav han Skin af, at det skyldtes hans Ædelmodighed. Derefter gjorde man sig til gode. Men om Natten vakte Gunvør i al Stilhed Erik og sagde, at de maatte fly, "bedst er med hel Vogn hjem at age, mens Legen er god", sagde hun. Han gik da med hende ned til Stranden, hvor Kongens Flaade just laa trukken paa Land, og den gjorde han ubrugelig ved at tage Planker ud af Skibssiderne og sætte løse Planker ind i Stedet, saa den skete Skade ikke kunde ses, og derpaa lod han det Skib, han og hans Mænd gik om Bord i, lægge lidt fra Land. Da Kongen nu vilde til at forfølge ham med sine ødelagte Skibe, stod Vandet snart helt op til Tofterne i dem, og skjønt han var temmelig besværet af sin Rustning, maatte han give sig til at svømme ligesom de andre og blev mere opsat paa at bjærge sit eget Liv end paa at forfølge andre. Stævnene sank under Vand, og Bølgerne skyllede ind og drev Rorfolkene fra Tofterne. Da Roller og Erik saa' det, sprang de ufortøvet og uden at ænse nogen Fare i Vandet og svømmede hen og bjærgede Kongen, der laa og drev om, han havde allerede været tre Gange under Vandet, da Erik fik Tag i hans Haar og trukket ham op. De andre skibbrudne druknede eller naaede med Nød og næppe ind til Land. De tog de vaade Klæder af Kongen og gav ham tørre paa i Stedet; han kastede gjentagne Gange en Mængde Vand op; Stemmen syntes ogsaa at svigte ham, han laa blot stadig og gispede. Omsider fik han dog igjen Varme i Kroppen, og det bragte Liv i de af Kulden stivnede Lemmer, saa han kunde sidde, men han havde endnu ikke Styrke til at rejse sig. Lidt efter lidt fik han dog sine gamle Kræfter igjen, og da de omsider spurgte ham, om han vilde have Liv og Fred, førte han Haanden op til øjnene og søgte at faa de lukkede øjenlaag op, og da han efterhaanden var kommen rigtig til Kræfter og havde faaet Stemmen i sin Magt igjen, tog han til Orde og sagde:

"Ved det Lys, som mine øjne opfanger imod min Vilje, ved Himlen, som jeg kun har liden Glæde af at skue, beder og besværger jeg eder, at I ikke vil lade mig se den længer. Det er til ingen Nytte, at I har frelst mig, thi jeg vil dø. Siden det blev nægtet mig at omkomme i

Bølgerne, vil jeg i det mindste falde for Sværdet. Ingen har overvundet mig, før jeg nu viger for din Kløgt, Erik, saa meget ulykkeligere som jeg, der hidtil ikke har kunnet besejres af berømmelige Mænd, nu har maattet bukke under for en Mand af ringe Herkomst, hvilket er noget, en Konge i høj Grad maa skamme sig over. Alene det er Grund nok for en Høvding til at søge Døden, thi det sømmer sig, at intet huer ham bedre end Æren; savner han den, savner han alt; thi det ypperste, en Konge kan eje, er et berømmeligt Navn. Stor Forstand og Veltalenhed var mig forundt, men begge disse Fortrin, som jeg syntes at udmærke mig ved, har jeg nu mistet, og jeg er saa meget ulykkeligere, som det er en Bonde, der har overvundet mig, som overvandt Konger. Hvorfor skjænker du den Livet, hvis Ære du har røvet? Min Søster, mit Rige, Guld og Gods og andet Boskab og hvad der er mere værd end alt dette, min Anseelse har jeg mistet og er i lige saa mange Maader ulykkelig, som du maa holdes for at være lykkelig. Hvorfor skal jeg overleve saa stor en Skjændsel? Hvilken Lykke skulde Friheden kunne bringe mig, som kunde udslette Fangenskabets Vanære? Hvad vil Fremtiden bringe mig, den vil jo kun være præget af Fortidens Ulykke og kan kun avle langvarig Græmmelse. Hvad nytter det, at Livet forlænges, naar det kun bringer sørgelige Minder? For den, der har Sorg i Sinde, er intet kjærere end Døden. Lyksalig er Døden, naar en Mand ønsker sig den, thi den røver ham ikke Livets Sødhed, men tilintetgjør hans Lede ved det. I Medgang klynger man sig til Livet, i Modgang søger man helst Døden. Intet Haab om bedre Tider driver mig til at hænge ved Livet. Hvad skulde vel helt kunne gjenoprette min knuste Lykke? Og nu vilde jeg allerede have glemt alt dette, hvis I ikke havde bjærget mig, da mit Liv var i Fare. Om du end gav mig mit Rige tilbage og min Søster og mit Guld og Gods, min Navnkundighed kan du dog ikke skaffe mig igjen. Intet, som er flikket sammen, faar nogen Sinde den Glans, det havde, medens det var uskadt; i lange Tider vil Rygtet mindes, at Frode var Fange. Jeg har desuden fortjent at falde for eders Hænder, naar I betænker al den Tort, jeg har gjort jer; drager I eder til Minde, hvor megen Fortræd jeg har voldt jer, vil I angre det, i Fald I nu gjør vel imod mig; overvejer I, hvor grumt jeg har faret frem imod jer, vil I skamme Jer over at have hjulpet en Fjende. Hvorfor vil I skaane den, der har forsyndet sig imod jer? Hvorfor lægger I ikke Haand paa eders Forfølger? Det er ikke mer end billigt, at den Skæbne, jeg havde tiltænkt jer, overgaar mig selv. Jeg tilstaar, at hvis I var komne i min Magt, som jeg nu er i eders, vilde jeg ingen Barmhjærtighed have vist jer. Er jeg end uskyldig, for saa vidt som jeg intet har faaet gjort jer, er jeg i alt Fald skyldig, for saa vidt som det ikke er Viljen dertil, det har skortet mig paa. Jeg beder jer om at lade Viljen til at gjøre Fortræd komme over mit Hoved, den regnes jo dog stundom for at veje lige saa meget som Gjerningen. Nægter I mig at falde for eders Sværd, vil jeg være Mand for at give mig Døden med egen Haand".

Hertil svarede Erik: "Guderne forbyde, at du skulde blive ved saa taabeligt et Forsæt, Guderne forbyde, at du skammelig skulde gjøre Ende paa det berømmeligste Liv! De tillader sandelig ikke, at den, som over for andre er god og gjævn, over for sig selv bliver en unaturlig Morder. Lykken har fristet dig for at prøve, hvorledes dit Sind er, naar det gjælder om at skikke sig i Modgang, den har ikke styrtet dig i Undergang, den sætter dig blot paa Prøve; du er ikke bleven ramt af nogen Sorg, som Lykken ikke siden kan udslette; den har kun givet dig en Advarsel, men ikke vendt sig fra dig. Ingen viser Maadehold i Medgang, naar han ikke har lært at bære Modgang, og desuden skjønner man først ret paa det gode, man har, naar man har

lært det onde at kjende; den Gammen, der kommer efter bitre Kaar, er saa meget fornøjeligere. Vil du hade Livet, fordi du en Gang har faaet en Dukkert og er bleven vaad? Naar Vandet kan tage Modet fra dig, hvordan vil du saa rolig kunne staa for Sværdet? Hvem vil ikke snarere regne dig det til Ære end til Skam, at du svømmede bort i fuld Rustning? Hvor mange vilde ikke prise sig lykkelige, om de ikke var mere ulykkelige end du? Kongemagten har du, din Aandskraft staar i sin fulde Blomst, din Alder er ved at modnes, du kan haabe at udrette langt mere, end du har udrettet. Vær dog aldrig saa letsindig, at du ikke blot skyr Modgang, men endogsaa i Utaalmodighed over den faar Lyst til at kaste dit Liv bort. Den kalder jeg den kvindagtigste Mand, der af Frygt for Modgang taber Modet til at leve. Det er ikke vis Mand, der har for Skik at unddrage sig Modgang ved at berøve sig Livet. At hade en anden er taabeligt, men at hade sig selv er Vanvid; den Harme, der bliver en selv til Fortræd, duer ikke. Dersom du selv søger Døden, fordi du har lidt Uret, eller fordi dit Sind er kommet i en Smule Oprør, hvem skal da hævne dig? Hvem er saa afsindig, at han vil hævne sig for Lykkens Ustadighed ved selv at gaa i Døden? Hvem er saa lykkelig, at han ikke en eller anden Gang rammes af Modgang? Du har levet uforstyrret og stadig haft Lykken med dig, og nu, da en Smule Modgang gjør dig Vejen lidt knudret, vil du tage Livet af dig for at spare dig for den Smerte. Hvordan skal du i Fremtiden kunne bære alvorlig Modgang, naar du taber Taalmodigheden over for saa lidt. Den har intet smagt, som aldrig har smagt Sorgens Kalk; den, som aldrig har prøvet det tunge, vil ikke kunne nyde det lette med Maade. Vil du, som burde være et Mønster paa Mod, staa som et Billede paa Fejghed? Vil du, som stammer fra den kjækkeste Fader, lægge den største Svaghed for Dagen? Vil du vanslægte saaledes fra dine Forfædre, at du bliver svagere end en Kvinde? Du er endnu ikke bleven moden Mand og er allerede mæt af Livet? Hvem har nogen Sinde baaret sig saaledes ad? Kan du, der har en saa berømmelig Farfader, og hvis Fader aldrig blev overvunden, ikke holde Stand imod en Smule Modvind? Nej, du har dine Forfædres Natur og gode Egenskaber; ingen har overvundet dig, det er blot din egen Ubesindighed, der har voldt dig Fortræd. Vi har udrevet dig af en Fare, ikke sat vor Fod paa din Nakke. Vil du agte vort Venkab for Uret og lønne os med Had i Steden for at takke os? Du burde lade dig forsones ved den Tjeneste, vi har vist dig, og ikke blive vred over den. Guderne lade dig aldrig blive saa rasende, at du gaar i Rette med den, der har frelst dig, som om han havde forraadt dig. Skal det gode, vi har gjort dig, regnes os til Last; skal de Tjenester, vi gjør dig, paadrage os din Vrede? Vil du anse den, du skylder Tak for dit Liv, for din Fjende? Vi gjorde dig nemlig ikke fra fri Mand til Fange, men kom dig til Hjælp, da du var i Nød. Og se, dit Guld og Gods og andet Boskab giver jeg dig tilbage. Mener du, at det var overilet af dig at trolove din Søster med mig, saa lad hende ægte, hvem du vil, jeg har ikke rørt hende. For øvrigt er jeg villig til at gjøre Krigstjeneste under dig, om du saa vil. Tag dig i Agt for uden Grund at fremture i din Vrede. Du har intet tabt, din Frihed har intet Skaar lidt, du vil i mig finde en lydig Tjener og ikke en bydende Herre. Du raader for mit Liv, jeg tager imod en hvilken som helst Dom, du vil fælde over mig. Vær forvisset om, at du kan gjøre det samme her som i din Kongeborg, du har den samme Magt og Myndighed her som der; bestem for vort Vedkommende her, hvad du vilde have bestemt der, vi er rede til at gjøre din Vilje".

Saalunde talte Erik, og denne hans Tale formildede Kongen baade over for ham selv og over for hans Fjende. Da nu alt var blevet godt og fredeligt imellem dem, lagde de atter til Land.

Kongen bød, at Erik og hans Søfolk skulde hentes med Vogne, og da de kom op til Borgen, lod han stævne Ting, og paa dette trolovede han sin Søster med Erik og gav ham et Herred at styre. Dernæst sagde han til Erik, at han var bleven led ved sin Dronning og havde Lyst til at faa Kong Gøters Datter, hvorfor han maatte skikke Sendemænd op til ham, og den Sendefærd kunde ingen bedre paatage sig end Erik, eftersom intet tyktes at falde ham vanskeligt; Gotvar vilde han lade stene ihjel, fordi hun havde været Hanundes Medviderske og fortiet den Brøde, hun havde begaaet imod ham; Hanunde vilde han sende hjem til hendes Fader, for at hun ikke, naar hun blev i Danmark stadig skulde staa ham efter Livet. Erik gik ind paa det alt sammen og lovede ham sin Bistand til at faa det udført, kun, sagde han, var det bedre, at Dronningen, naar han havde forstødt hende, blev gift med Roller, af hvem han ikke havde Grund til at frygte noget, hvilket Raad Frode tog ærbødig imod, som om det var en himmelsk Aabenbaring. Dronningen gav paa Kvindevis, for at det ikke skulde se ud, som om hun blev tvungen, strax efter og sagde, at der ikke fandtes den Ting i Verden, som det var nødvendigt at sørge over, og at al Sorg for det meste beroede paa Indbildning, og for øvrigt burde man ikke tage sig en Straf nær, som man havde fortjent. Saa holdt da Brødrene Bryllup paa én Gang, idet den ene ægtede Kongens Søster, den anden hans forskudte Dronning.

Derpaa sejlede de til Norge og tog deres Hustruer med; thi hverken den forestaaende lange Rejse eller Frygt for de Farer, Fremtiden kunde bære i sit Skjød, kunde faa dem til at skilles fra deres Mænd; de vilde hænge fast ved dem som Fjer ved Uld, sagde de. De fik nu at vide, at Regnar var død, og at Krage havde giftet sig igjen med en Mand, der hed Brak; saa kom de i Tanker om deres Faders Skatte og grov dem op. Rygtet var imidlertid gaaet forud for Erik, og Kong Gøter havde spurgt al den Lykke, han havde haft, og da han nu fik at vide, at han selv var kommen, blev han bange for, at han i sin Selvtillid skulde finde paa det værste imod Nordmændene, og han udpønsede da det Raad at tage hans Hustru fra ham og give ham sin Datter i Stedet; hans Dronning var nemlig død, og der var ingen, han var mere opsat paa at ægte end Frodes Søster. Da Erik fik Nys om, hvad han havde i Sinde, sammenkaldte han sine Folk og sagde, at hans Lykke endnu ikke var klar af alle Skjær, men for Resten haabede han, at ligesom et Knippe falder fra hinanden, naar der ikke er bundet om det, saaledes vilde ogsaa den Straf, man ikke var bunden til, ved at man havde forskyldt den, hurtig blive til intet; den Erfaring havde de nylig gjort hos Frode, hvor de havde set Guderne hjælpe dem til at skjærme deres Uskyldighed under de vanskeligste Omstændigheder, og naar de fremdeles bevarede den, burde de haabe paa lignende Bistand, hvad Modgang der saa end mødte dem. Nu, sagde han, skulde de en stakket Stund lade, som de flyede; naar Gøter først angreb dem, vilde de nemlig have gyldigere Grund til at slaas med ham; thi det var hver Mands Ret at slaa fra sig, naar det gik paa Livet løs, og det var sjældent, at nogen kom godt fra en Kamp, han havde indladt sig i med Folk uden skjellig Grund, derfor skulde de først egge Fjenden til at angribe dem, for at de kunde have saa meget gyldigere Grund til at falde over ham. Mere sagde Erik ikke, saa gik han hjem for at besøge Brak. Derpaa vendte han sig til Gunvør og spurgte hende, for at prøve hendes Troskab, om hendes Hu stod til Gøter; det var jo uværdigt, sagde han, at en Pige af kongelig Byrd var gift med en ringe Mand. Hun begyndte strax at besværges ham ved alle Guder om at sige hende, om det var hans Spøg eller Alvor, og da han sagde, at det var hans Alvor, svarede hun: "Du vil altsaa bringe den største Skam over mig

ved at forlade mig og lade mig, hvem du vandt kjær som Jomfru, sidde som Enke. Tit lyver Rytget, dig har jeg gjort mig falske Tanker om. Jeg troede, jeg havde ægtet en trofast Mand, nu skjønner jeg, at den, jeg haabede at kunne lide fuldt og fast paa, er ustadigere end Vinden", og da hun havde sagt det, brast hun i heftig Graad. Det huede Erik vel, at hans Hustru tog saa stærkt paa Veje, Han omfavnede hende strax og sagde: "Jeg vilde blot vide, hvor stor din Troskab var. Intet uden Døden har Ret til at skille os ad, men Gøter har nu alligevel i Sinde at røve dig fra mig og tage din Kjærlighed som en Fribytter. Naar han nu har fuldbyrdet sit Røveri, skal du lade, som om det er sket med din gode Vilje, men trække Brylluppet ud, til han har givet mig sin Datter i dit Sted; naar det sker, vil Gøter og jeg saa holde Bryllup paa en og samme Dag. Saa maa du sørge for, at vi kommer til at holde Gjæstebud i to forskellige Stuer, som støder op til hinanden med en Væg imellem, for at du ikke, naar du har mig for øje, skal støde Kongen for Hovedet ved at se for koldsindig paa ham. Det, jeg har i Sinde skal nok vise sig i Stand til at gjøre Røverens Anslag til intet". Derpaa bød han Brak at lægge sig i Baghold i Nærheden af Kongeborgen med en udsøgt Skare af hans gjæveste Mænd, saa at han kunde komme ham til Hjælp, naar det gjordes nødigt.

Derpaa tog han Roller med og gav sig, idet han lod, som han var bange, paa Flugt paa sit Skib med sin Hustru og alt sit Boskab for at lokke Kongen ud. Da han saa', at Gøter satte efter ham med sin Flaade, sagde han: "Se, hvorlunde Svigens Bue afskyder Forræderiets Pil!", raabte strax paa sine Søfolk og lod Skibet vende. Da Gøter var kommen tæt hen til ham og spurgte, hvem der var Styrismand om Bord, svarede han, at det var Erik. Saa raabte Kongen over til dem og spurgte, om det var ham, der ved sin vidunderlige Veltalenhed maalbandt alle andre, og Erik svarede da, at han selv i sin Tid havde givet ham Tilnavnet den Veltalende, og at han ikke havde faaet det Kjendingsnavn for ingenting. Saa lagde de begge til Land paa det nærmeste Sted, og da Gøter havde hørt Eriks Ærind, sagde han, at han havde Lyst til Frodes Søster og gjerne vilde give ham sin Datter i Stedet, for at han ikke skulde fortryde, at han afstod sin Hustru til en anden, det var ikke mer end billigt, sagde han, at Sendemanden fik Udbyttet af Sendefærden, han vilde gjerne have Erik til Svigersøn, naar han selv ved at faa Gunvør kunde komme i Svogerskab med Frode. Erik priste i høje Toner Kongen for hans Venlighed og gik ind paa hans Forslag; det, her tilbød sig af sig selv, sagde han, var jo mere, end han kunde have ønsket, at Guderne vilde skjænke ham, men Kongen burde dog først spørge Gunvør om, hvad hun mente og vilde. Da nu Kongen gjorde sig behagelig for hende, lod hun, som det huede hende vel, og syntes villig til at tage imod hans Bejlen, hun bad ham blot saa mindelig om at lade Erik holde Bryllup før hende; det passede bedst, at Kongen holdt sit, naar hans først var overstaaet, særlig for at ikke Mindet om hendes første Ægteskab skulde gjøre hende led ved sit ny, naar hun giftede sig igjen. Det var heller ikke saa godt, sagde hun, at holde begge Bryllupper paa én Gang. Kongen blev henrykt over hendes Svar og gik ind paa, hvad hun forlangte. De ypperlige Lærdomme og Indfald, Erik kom med i de Samtaler han havde med ham, var ham ogsaa til saa megen Fornøjelse og Vederkvægelse, at han ikke nøjedes med at give ham sin Datter, men ogsaa overlod ham Litharfylke, idet han mente, at han for Svogerskabets Skyld burde vise ham en Velgjerning. Krage, som Erik havde faaet til at følge med paa Grund af hendes Tryllekyndighed, lod, som hun havde daarlige øjne og holdt Kaaben op for Ansigtet, saa at hun var ganske ukjendelig, eftersom der ikke var det

mindste af hendes Hoved at se. Naar nogen spurgte, hvem hun var, svarede hun, at hun var Gunvørs Søster; de havde samme Moder, men hver sin Fader, sagde hun.

Da de kom hjem til Gøter, blev Eriks Bryllup med Alvilde - saaledes hed hans Datter - fejret ved et stort Gilde. Kongen og Erik spiste hver i sin Stue med en Væg imellem, og begge indvendig helt tjeldede med vævede Tæpper. Gunvør sad hos Gøter, og Erik havde Krage paa den ene Side og Alvilde paa den anden. Medens de nu sad der i Gammenslag, listede Erik lidt efter lidt, uden at nogen af Gjæterne mærkede det, en Fjæl ud af Væggen, saa der blev en Aabning saa stor, at et Menneske kunde slippe igjennem den. Derpaa begyndte han, medens de spiste, ivrig at spørge Bruden, om hun ikke hellere vilde giftes med Frode end med ham, saa meget mere som en Kongedatter, naar man ret betænkte, hvad et Ægteskab er, burde have en Husbond, der var lige saa højbaaren som hun selv, for at ikke den ene Ægtefælles Ringhed skulde gjøre Skaar i den andens Værdighed. Da hun svarede, at hun ikke vilde indlade sig i noget Ægteskab, som hendes Fader ikke gav sit Minde til, lovede han hende, at hun skulde blive Dronning og komme til at overgaa alle andre Kvinder i Rigdom, og det Haab, han indgav hende om at vinde Guld og Gods, saa vel som den Hæder, der tyktes hende at være at vinde derved, fik hende da til at gaa ind paa hans Forslag, som hun før havde afvist. Det hedder sig ogsaa, at Krage skal have givet hende en Drik, som vakte Elskov til Frode i Jomfruens Sind.

Efter Maaltidet gik Gøter ind til Erik og Bryllupsgjæsterne, for at Lystigheden skulde blive saa meget større. Saa snart han var gaaet ud, smuttede Gunvør, som det var blevet hende paalagt, ind gjennem Hullet i Væggen, hvor Fjælen var taget ud, og satte sig ved Siden af Erik. Da Gøter nu saa' hende sidde der, undrede han sig saare og begyndte ivrig at spørge, hvorledes hun var kommen did, og hvad det skulde betyde. Hun sagde, at hun var Gunvørs Søster, og at det var den store Lighed, der var imellem dem, som fik Kongen til at tage fejl af dem. Da Kongen for at overbevise sig herom strax gik ind i sin egen Stue, smuttede Gunvør tilbage ad den samme Smugvej, hun var kommen ad, og sad atter synlig for alle paa sin forrige Plads. Gøter vilde knapt tro sine egne øjne og gik atter ind til Erik opfyldt af den stærkeste Tvivl om, hvorvidt han havde set rigtig, men der saa' han atter Gunvør, der ogsaa var vendt tilbage ad sin egen Vej. Saaledes fandt han, hver Gang han gik fra den ene Stue ind i den anden, stadig den, han søgte, og var helt forpint af Forundring over ikke at se to Ansigter, der lignede hinanden, men ét og det samme paa begge Steder, thi det tyktes ham ganske umuligt, at to Mennesker kunde ligne hinanden i den Grad, at de ikke var til at skjelne fra hinanden. Da Gjæstebudet omsider var til Ende fulgte han sin Datter og Erik til Brudekammeret og gik selv i Seng anden Steds.

Erik lod nu imidlertid Alvilde, som Frode skulde have, ligge for sig selv og narrede Kongen ved som sædvanlig at gaa i Seng med Gunvør. Gøter sov ikke den Nat for at gruble frem og tilbage over det Puds, der var blevet spillet ham, og som han slet ikke forstod, thi han kunde stadig ikke komme fra, at det ikke var to Kvinder, der lignede hinanden, han havde set, men én og den samme, saa han blev saa usikker og tvivlraadig i sit Sind, at han tog selve det for Vildfarelse, som han virkelig havde set. Omsider faldt det ham ind, at der maaske havde været nogen Svig paa Færde med Væggen, men da han lod den omhyggelig undersøge, viste det

sig, at der ikke var Spor af Brud at finde paa den, hele Stuen var ganske uskadt og i Orden, thi Erik havde om Natten, inden han lagde sig til Ro, lukket Aabningen i Væggen, for at man ikke skulde opdage hans List. Saa lod Kongen to Mænd liste sig ind i Eriks Sovekammer for at spejde og bød dem skjule sig bag Tæpperne og nøje give Agt paa alt, og hvis de fandt Erik sammen med Gunvør, skulde de dræbe ham. Da de nu havde listet sig derind og skjult sig i Krogene bag Tæpperne, saa' de Erik og Gunvør ligge i hinandens Arme, men da de troede, at de endnu kun halvsov, ventede de paa, at de skulde falde dybere i Søvn, for saa at have bedre Lejlighed til at begaa deres Forbrydelse. Da de nu hørte Erik snorke højt, og deraf skjønnede, at han sov fast, styrtede de strax frem med dragne Sværd for at myrde ham. Erik vaagnede ved deres lumske Angreb, og da han saa' de truende Sværd over sit Hoved, nævnede han sin Stifmoders Navn, som hun i sin Tid havde sagt han skulde, naar han var i Fare, og det fornam han strax hjalp ham i Nøden, thi hans Skjold, der hang højt oppe paa en Bjælke, faldt ned over ham og skjærmede ligesom med beraad Hu hans værgeløse Legeme, saa at Stimændene ikke kunde gjennebore ham. Erik undlod ikke at benytte sig af sit Held, men greb sit Sværd og huggede begge Fødderne af den nærmeste Stimand; den anden gik Gunvør ikke mindre hidsig løs paa med et Spyd og gjenneborede ham, og viste saaledes, at hun havde Mands Mod, skjønt hun af Skabning var Kvinde.

Efter at Erik saalunde havde undgaaet dette Baghold, begav han sig ned til Havet og gjorde sig rede til at sejle bort endnu samme Nat, men Roller gav ved at blæse i sin Lur dem, der havde faaet Befaling til at holde Vagt i Nærheden, Tegn til at bryde ind i Kongeborgen. Da Kongen hørte det, troede han, det betød, at Fjenden var ved at falde over ham, og flyede skyndsomst bort paa sit Skib. Imidlertid bemægtigede Brak og de, der var brudt ind i Borgen med ham, sig Kongens Gods og førte det ned paa Eriks Skibe; næsten den halve Nat gik med at plyndre. Da Kongen om Morgenen fik at vide, at de var flygtede, var det hans Agt at forfølge dem, men en af hans Venner lagde ham paa Sinde, at han ikke burde foretage sig noget over Hals og Hoved, for at han ikke skulde overile sig; det var nødvendigt at træffe større Forberedelser, sagde han, og det kunde ikke nytte at forfølge de flygtende til Danmark med faa Folk. Men ikke engang dette kunde faa Kongen, der ikke kunde taale at tænke paa det Tab, han havde lidt, til at styre sit hidsige Sind, thi intet havde opbragt ham mere, end at hans egne Folk havde lidt det Nederlag, han havde tænkt at berede andre. Han sejlede bort og kom til en Havn, som nu hedder øm, hvor han fik Modvind, og Levnedsmidlerne slap op, og tyktes det ham da bedre, siden de ikke kunde undgaa Døden, at de faldt for Sværd end døde af Sult. Hans Skibsfolk greb da til Vaaben og fremskyndede Døden ved at hugge løs paa hverandre. Kongen og nogle af hans Mænd søgte op paa Klipperne og slap bort. Opkastede Høje staa som Vidnesbyrd om dette Nederlag. Imidlertid tilendebrogede Erik heldig sin Sejlads, og Frode holdt Bryllup med Alvilde.

Derpaa kom der Bud om, at Slaverne var faldne ind i Landet, og det blev da besluttet, at Erik skulde bekæmpe dem med otte Skibe, thi Frode tyktes endnu for lidet forfaren i Krigsvæsenet. Erik, som aldrig undslog sig for nogen som helst Manddomsgjerning, paatog sig med Glæde dette Hverv og førte det tappert til Ende. Da han fik at vide, at Vikingerne havde syv Skibe, sejlede han imod dem med kun ét af sine, de andre lod han omgive med Forskansninger af Træ og beklæde med afskaarne Grene. Da han saa sejlede frem for nøjere at udspejde den

fjendtlige Flaades Antal, og Slaverne satte efter ham, flyede han skyndsomst tilbage til sine egne Folk, men Fjenderne, som ikke vidste noget om det Baghold, han havde lagt for dem, og som var opsatte paa at fange Flygtningen, trak hurtig og uafsladelig paa Aarerne, thi Eriks Skibe kunde ikke tydelig ses, da de tog sig ud som en løvrig Skov. Da Slaverne havde vovet sig ind i en snæver Vig, saa' de sig pludselig omringede af Eriks Flaade; først troede de, forbavsede over det usædvanlige Syn, at det var en sejrende Skov, men saa fik de øjnene op for, at der stak Svig bag Løvet. For sent angrede de nu, at de ikke havde passet bedre paa, og prøvede paa at sejle tilbage ad den samme Vej, som de saa uforsigtig havde vovet sig ind paa, men medens de lavede sig til at vende Stævnene, saa' de Fjenden entre dem. Erik trak imidlertid sit Skib paa Land og kastede med Slynger Sten paa dem. Saaledes faldt de fleste af Slaverne, og fyrretyve blev fangne og opgav senere Aanden under alskens Pinsler, martrede af deres Lænker og af Sult.

Imidlertid havde Frode for at gjøre et Tog til Slavernes Land samlet en stor Flaade saavel i Danmark som i Nabolandene. Det mindste Skib i den havde tolv Mand om Bord og havde lige saa mange Aarer. Erik drog nu efter at have befalet sine Mænd at vente taalmodig paa ham af Sted for at møde Frode og meddele ham det Nederlag, han havde tilføjet Slaverne, og da han undervejs saa' et Vikingskib, der var løbet paa Grund og ikke kunde komme flot igjen, sagde han, som altid plejede at have et Fyndord paa rede Haand, naar der hændte et eller andet: "Fattig Mand har kun én Lykke, og den er tynd". Derpaa stævnede han derhen med sit Skib og gjorde det af med Vikingerne, som søgte at faa deres Skib flot ved Hjælp af Stager og havde fuldt op at gjøre med at bjærge det. Da det var gjort, gav han sig atter paa Vej til Frode, og da han vilde glæde Kongen med en Hilsen, der bragte Bud om Sejren, raabte han: "Hil være ham, der stifter velsignet Fred". Kongen sagde, at han vilde ønske, han maatte faa Ret i, hvad han sagde, og at tit spaaede vis Mand sandt, hvortil Erik svarede, at han visselig havde Ret, thi liden Sejr varslede om større, og smaa Ting forjættede tit store. Derpaa raadede han Kongen til at dele sin Styrke, sende det jydsk Rytteri over Land og Resten af Hæren ad den korte Søvej. Havet var nu saa fuldt af Skibe, at Havnene ikke kunde rumme dem, der var ikke Plads nok paa Kysterne, til at Folkene kunde slaa Lejr, og Pengene forslog ikke til at kjøbe Levnedsmidler for, og Landhæren skal have været saa stor, at den for at kunne skyde Gjenvej siges at have jævnet Bjærge med Jorden, gjort Moser og Kjær farbare, fyldt Fordybninger op med Jord og de største Kløfter med Sten.

Imidlertid sendte Slavernes Konge Strutnik Bud og bad om Vaabenstilstand, men Frode nægtede ham Tid til at ruste sig, man burde ikke ved at tilstaa sin Fjende Vaabenstilstand give ham Lejlighed til at samle Kræfter, sagde han; desuden havde han hidtil ikke taget Del i Krigsbedrifter, nu burde han ikke, da han havde begyndt derpaa, trække Tiden ud med en tvivlsom Venten, thi den, som kommer godt fra sit første Krigstog, kan gjøre sig Haab om lige saa god Lykke for Fremtiden; enhver vil nemlig af Kampens Begyndelse tage Varsel om dens videre Fremgang, thi Held i Begyndelsen af Krigen plejer at forjætte Held i Fremtiden. Erik roste den Klogskab, han havde lagt for Dagen i sit Svar, og sagde, at Legen burde fortsættes ude, som den var begyndt hjemme, hvorved han hentydede til, at det var Danskerne, der var bleven udæskede af Slaverne. Efter at have sagt dette, holdt han et overmaade heftigt Slag med Slaverne, i hvilket Strunik og de tapreste Mænd af hans Folk faldt, hvorpaa Resten

overgav sig. Frode sammenkaldte nu Slaverne og lod ved Herolder forkynde, at hvis der var nogen iblandt dem, som havde lagt sig efter at røve og stjæle, skulde de strax melde sig, thi den Slags Folk vilde han lønne med de største Hædersbevisninger. Ligesaa bød han, at de, der var dygtige i Trolddomskunster, skulde træde frem, saa vilde han belønne dem. Det var Løfter, Slaverne syntes godt om; nogle af dem var mere optagne af Haabet om Belønning end forsigtige og røbede sig selv, førend nogen anden kunde angive dem; deres store Begjærlighed efter Vinding narrede dem, saa at de satte Undseelsen til Side for Fordelen og holdt deres Forbrydelser for at være Ære værd. Da de frivillig havde meldt sig, sagde Frode: "Denne Pest bør I selv rense eders Land for, Slaver", og derpaa bød han strax Bødlerne at gribe dem og Landsens Folk at klynge dem op i de højeste Galger. Man skulde næsten tro, at der var flere til at lide Straffen end til at fuldbyrde den. Saaledes udryddede den snilde Konge næsten hele det slaviske Folk ved at nægte dem, der havde tilstaaet sig skyldig i Forbrydelser, den Tilgivelse, han skjænkede de overvundne Fjender. Saaledes fik Begjærligheden efter en ufortjent Belønning sin fortjente Straf, og Griskheden efter en uforskyldt Løn fik den Løn, den havde forskyldt. Jeg skulde mene, at de med Rette blev ombragte, eftersom de havde kunnet bjærge Livet, om de havde tiet stille, og selv kaldte Faren ned over sig ved at tale.

Kongen, som vandt stor Anseelse ved denne nys vundne Sejr, besluttede nu for ikke at vise sig mindre opsat paa Retfærdighed end paa Krig at omdanne sin Hær ved at give den ny Love, af hvilke nogle er i Brug endnu, medens senere Tider har afskaffet andre og sat ny i Stedet. Han fastsatte:

at enhver Høvding ved Byttets Deling skulde have en større Del end de andre Krigere. Høvidsmændene, som i Slaget plejede at gaa lige bag efter Bannerne, skulde for deres Værdigheds Skyld have det Guld, der blev gjort til Bytte, de menige Krigere skulde nøjes med Sølv; Vaabnene skulde tilfalde Kæmperne, de tagne Skibe skulde Landsens Folk have, thi de tilkom dem, der havde at bygge og udruste Skibe.

Ingen maatte holde noget, der hørte til Huset, under Laas og Lukke; mistede han noget, skulde han have det dobbelt erstattet af Kongens Kasse. Holdt nogen noget forvaret i lukket Kiste, skulde han bøde en Mark Guld til Kongen.

Den, som skaanede en Tyv, skulde selv lide Tyvs Straf.

Den første, der gav sig paa Flugt i Slag, skulde være uden for Lands Lov og Ret.

Da han kom tilbage til Danmark, bestemte han, for ved gode Foranstaltninger at raade Bod paa den Fordærvelse, Grep havde fremkaldt ved sine ryggesløse Sæder, at Kvinderne skulde have Lov til at ægte, hvem de selv vilde, og ikke maatte tvinges til at tage nogen Mand. Saaledes sørgede han ved Lov for, at en Kvinde holdtes for lovformelig gift, selv om hendes Fader ikke havde givet sit Samtykke til hendes Ægteskab.

Giftede en fri Kvinde sig med en Træl, maatte hun dele hans Kaar, mistede sin Frihed og gik over i Trællestanden.

En Mand skulde ægte den Kvinde, han havde forført, hvem hun saa end var.

En Horkarl skulde af den lovlige Husbond lemlæstes, for at Kyskhed ikke skulde tilintetgjøres ved skjændig Løsagtighed.

Røvede en Dansk fra en anden Dansk, skulde han give ham det røvede dobbelt tilbage og kjendes skyldig i Brud paa Freden.

Dersom nogen bragte stjaalet Gods til anden Mands Hus, og denne tog imod ham og lukkede Døren efter ham, skulde Hæleren have alt sit Gods forbrudt og prygles offentlig paa Tinge som medskyldig i Tyvens Forbrydelse.

Enhver, der rømte af Landet og blev Landets Fjende eller førte Avindskjold mod Landsens Folk, skulde straffes paa Liv og Gods.

Dersom nogen af Gjenstridighed var sen til at udføre Kongens Bud, skulde han straffes med Landsforvisning. (Det var nemlig Skik, naar der pludselig var Krigsfare for Haanden, at sende en Træpil, der saa' ud, som om den var af Jærn, om fra Mand til Mand som Budskikke.)

Gik nogen menig Mand i Slaget frem foran Høvidsmanden i første Række, blev han, i Fald han var Træl, fri Mand; var han Bonde, blev han Adelsmand, var han adelig født, blev han Høvding. (Saa stor Løn vandt de kjække i gamle Dage, i den Grad mente vore Forfædre, at Adelskab tilkom de tapre, thi de holdt for, at en Mands Tapperhed ikke burde være en Følge af den Lykke, der var bleven ham til Del, men at hans Lykke burde være en Følge af hans Tapperhed.)

Ingen Retstrætte maatte indledes med noget edeligt Løfte eller med Væddemaal. Den, som forlangte af en anden, at han skulde indgaa saadant Væddemaal, skulde betale ham en halv Mark Guld eller lide haard Legemsstraf. (Kongen forudsaa nemlig, at saadant kunde give den største Anledning til Strid.)

Enhver Strid skulde afgjøres med Sværdet, thi det tyktes ham ærefuldere at kæmpe med Vaaben i Haand end at mundhugges. Satte nogen af de kæmpende sin Fod uden for den forud afstukne Kreds, skulde han betragtes som overvunden og gaa glip af det, Striden drejede sig om. Dersom en Mand af Folket af en eller anden Grund gav sig i Kamp med en Kæmpe, skulde han gaa imod ham fuldt rustet, men Kæmpen maatte kun bruge en Stok af en Alens Længde.

Dræbte nogen Udlænding en Dansk, skulde to Udlændinge undgjælde derfor med Livet.

Imidlertid samlede Gøter en Hær for at tage Hævn over Erik, og Frode sejlede da til Norge med en stor Flaade. Da de begge havde lagt til ved Rennesø, sendte Gøter, skræmmet af det store Ry, der gik af Frode, Sendemænd til ham for at bede om Fred. Erik svarede dem: "Skamløs er den Røver, der først søger Fred eller vover at tilbyde gjæve Mænd den, thi den, som vil opnaa noget, maa kæmpe for det. Slag bør mødes med Slag, og Avind fordrives med Avind". Da Gøter, som stod noget derfra og gav nøje Agt, hørte dette Svar, raabte han, saa højt han kunde: "Hver Mand kæmper for det gode i Forhold til, som han mindes Velgjerninger". Hertil svarede Erik: "Dine Velgjerninger har jeg gjengjældt dig ved at give dig gode Raad", hvorved han sigtede til, at ypperlige Raad er mere værd end nogen som helst Gave, og for at vise, at Gøter havde lønnet hans gode Raad med Utak, sagde han: "Da du vilde røve mig

Hustru og Liv, gav du kun et slet Exempel til Efterfølgelse. Mellem os faar kun Sværdet Lov til at dømme". Gøter angreb derpaa den danske Flaade, men det gik ham ilde, thi han faldt i Slaget. Siden skjænkede Frode Roller hans Rige, der omfattede syv Fylker. Det Fylke, som Gøter i sin Tid havde givet Erik, overlod denne ogsaa Roller. Efter at have øvet disse Bedrifter tilbragte Frode tre Aar i den dybeste og tryggeste Fred.

Imidlertid havde Hunnerkongen, da han fik Nys om, at Frode havde forskudt hans Datter, sluttet Forbund med Olimar, Kongen i østerleden, og i Løbet af to Aar rustet en Krigshær imod Danskerne. Frode samlede da ogsaa en Hær, ikke blot af Landsens egne Folk, men ogsaa af Nordmænd og Slaver. Da Erik, som han havde sendt ud for at udspejde Fjendens Hær, ikke langt fra Rusland traf paa Olimar, der var bleven sat til Høvidsmand for Flaaden, medens Hunnerkongen anførte Landhæren, tiltalte han ham saalunde:

Sig, hvad betyder
alle de Snekker?
Pønser paa Orlog du,
Olimar Konning?

Olimar svarede:

Frode jeg søger,
Fridlevs Søn.
Hvo er du,
som mig vover at fritte?

Erik kvad:

Aldrig fanger du
Sejr over Frode,
ingen staar sig
i Strid med ham.

Olimar kvad:

En Gang faar
den første være,
tit, hvad mindst
man venter, times,

hvorved Kong Olimar gav til Kjende, at ingen bør sætte alt for stor Lid til Lykken. Erik red nu ind i Landet for at udspejde Hunnernes Hær. Da den gik forbi Erik, og han red forbi den, saa han den første Fylking, da Sol stod op, den sidste, da Sol gik ned, og han spurgte derfor Folk, han mødte undervejs, hvem der raadede for saa mange Tusind Krigsfolk. Da Hun - saaledes hed Hunnerkongen - fik øje paa ham og hørte, at han havde paataget sig en Spejders Hverv, spurgte han, hvad han hed, og Erik sagde da, at han gik under Navn af Allevegne mødt og ingen Sted funden. Kongen lod nu en Tolk hente og spurgte, hvad Frode tog sig for, hvortil Erik svarede: "Frode bier aldrig hjemme paa en fjendtlig Hær; ikke har han for Skik at tøve i sin Borg, til Fjenden kommer, thi den, der tracter efter en andens Højhed, maa vaage og være

paa sin Post hele den udslagene Nat. Sent fanger sovende Mand Sej; liggende Ulv finder sjældnen Aadsel". Da Kongen skjønnede, hvor dreven han var i at pryde sin Tale med Fyndord, sagde han: "Her har vi maaske den Erik, der, efter hvad der er kommet mig for øre, falskelig har anklaget min Datter", hvorpaa han strax bød sine Mænd gribe ham. Men Erik sagde, at det ikke sømmede sig, at der var flere om at gribe én, og ved de Ord formildede han ikke blot Kongen, men gjorde ham endogsaa villig til at tilgive ham, om det end ikke er til at tage fejl af, at det mere var List end Velvilje, der laa bag ved den Tilgivelse; thi naar han lod ham slippe, var det især, for at han skulde jage Skræk i Frode ved at fortælle ham, hvor stor en Hær han havde. Da Erik kom tilbage, og Frode bød ham gjøre Rede for, hvad han havde faaet at vide paa sin Spejderfærd, sagde han, at han havde set sex Konger, hver med sin Flaade, som hver talte fem Tusind Skibe, hvert med tre Hundrede Mand ved Aarerne. Hvert Tusind af hele Skaren bestod af fire Fløje, og da der var tre Hundrede paa hver Fløj, maatte hvert Tusind regnes til tolv Hundred. Da Frode nu kom i Tvivl om, hvad han skulde stille op imod saa mange, og ivrig saa' sig om efter Forstærkning, sagde Erik: "Dristigt Mod staar gjævn Mand bi; Bjørn maa bedes med bidske Hunde; Bulbidere maa vi have, ikke fejge Fugle", og saa gav han Frode det Raad at samle sin Flaade. Da den var rustet, sejlede de mod Fjenden. De øer, der ligger imellem Danmark og østerleden, indtog de og underlagde sig dem. Da de sejlede videre, stødte de paa nogle Skibe af den ruthenske Flaade, og da Frode holdt det for en Skam at angribe dem, fordi de var saa faa, sagde Erik: "Krummer er ogsaa Brød; falden Mand bliver sjældnen fed, og den bider ej, som i Bælg er bunden". Ved den Tale fik han Kongen til at lade være med at skamme sig ved at angribe dem og fik ham til at angribe de faa med mange ved at forestille ham, at man maa sætte Undseelsen til Side for det, man har Nytte af.

Derpaa sejlede de imod Olimar, som paa Grund af den Sendrægtighed, hans Flaades store Talrighed medførte, hellere vilde oppebie Fjenden end angribe ham; Ruthenernes Skibe var nemlig klodsede og paa Grund af deres Størrelse vanskelige at ro. Men heller ikke hans Mandskabs store Mængde blev ham til Baade, thi Ruthenerne havde mere deres Styrke i deres usædvanlige Talrighed end i Tapperhed, og den lille haandfaste Skare Danske sejrede over dem. Da Frode vilde sejle hjem, stødte han paa sin Sejlads paa en uhørt Hindring; Havet var nemlig helt opfyldt med Masser af Lig af faldne Mænd saavel som af Stumper af Skjolde og Spyd, der omtumledes af Bølgerne, saa at Havnene ikke blot var trange, men ogsaa fulde af Stank. Skibene blev stikkende fast og kunde ikke komme frem for Lig, og de kunde ikke engang støde de raadne Lig, der laa og drev om, bort med Aarerne eller drive dem bort med Stager, uden at der strax, saa snart de havde faaet et af Vejen, strax kom et andet drivende og tørnede imod Skibene. Man kunde næsten sige, at de var komne i Krig med de døde, at de maatte føre en ny Kamp med afsjælede Legemer.

Kong Frode lod nu de Folkeslag, han havde overvundet, sammenkalde og gav den Lov, at enhver Husfader, der var falden i den Krig, skulde højtlægges med sin Hest og alt sit Vaabenskrud. Hvis nogen Gravrøver af skammeligen Havesyge forgreb sig paa nogen af de døde, skulde han ikke blot bøde for det med Livet, men hans Lig skulde kastes for Markens vilde Dyr og ikke have nogen hæderlig Jordefærd. Det tyktes ham nemlig billigt, at den, som skjændede en andens Aske, selv ikke blev stedet til Jorden, men at hans Lig blev behandlet paa samme Maade, som han havde behandlet en andens. En Høvidsmands Lig skulde

brændes paa et Baal, der var rejst paa hans eget Skib, men ti Styrismænds Lig skulde brændes paa ét Skib; enhver Jarl eller Konge, der var falden, skulde brændes paa sit eget Skib. Saa omhyggelige Forskrifter gav han angaaende de faldnes Jordefærd for at forebygge, at de blev jordede uden Forskjel. Alle Ruthenernes Konger med Undtagelse af Olimar og Dag var nu faldne. Han foreskrev ogsaa Ruthenerne at føre Krig paa de Danskes Vis og forbød dem at tage sig nogen Hustru, uden at købe hende, thi han mente, at det Ægteskab, man tilkøbte sig, vilde blive mere at lide paa. Endvidere fastsatte han, at den, som dristede sig til at voldtage en Jomfru, skulde straffes med at lemlæstes eller bøde for sin Brøde med tusind Mark Sølv. Derhos bestemte han, at den, der havde Lyst til Krigsvæsenet og attraaede Navn af prøvet Kriger, skulde angribe én Mand, holde Stand over for to, maatte kun trække sig lidt tilbage for tre, men havde ikke nødig at skamme sig ved at fly for fire. Han paabød ogsaa de Konger, han havde undertvunget, en ny Vedtægt angaaende Krigsfolkernes Lønning. Enhver Huskarl skulde have tre Mark Sølv om Aaret, en menig eller hvervet Kriger to, en menig, der havde udtjent sin Tid, kun en. Ved denne Lov krænkede han imidlertid Tapperheden idet han kun tog Hensyn til Soldaternes Stand og Vilkaar og ikke til deres Mod; i det Stykke kan man laste ham for at have taget fejl, eftersom han gav dem, der stod ham nærmest, Fortrinet for dem, der havde Fortjenester at rose sig af.

Kongen spurgte nu Erik, om Hunnerhæren kunde maale sig i Styrke med Olimars Flaade. Erik kvad da:

Ingen, tror jeg,
tælle den mægter,
Havet ej rummer den,
heller ej Jorden.
Skoven tyktes mig
tændtes i Brand,
da deres Lejrbaal
lyste i Natten.

Af gungrende Hovslag
gnyede Jorden,
Vognene rumled
som rullende Torden,
tungt den tætte
Trængsel traadte,
Jorden gav sig,
naar frem den gik.

Femten Bannere
flagre jeg saa'
af hundred Faner
fulgtes hvert Banner,
Trop med hver Fane

holdt tyve Mærker,
med hvert et Hærtegn
en Høvding fulgte.

Da Frode spurgte, hvad han skulde stille op imod saa mange, raadede han ham til at sejle hjem og lade Fjenden gaa til Grunde ved sin egen Masse. Han fulgte Raadet og var ikke mindre villig til at følge det end Erik til at give det. Hunnerne rykkede frem gennem uvejsomme ørkener og ødemarker, hvor der ingen Steds var Levnedsmidler at opdrive, og der begyndte at blive Fare for almindelig Hungersnød, thi Egnen var øde og sumpig, og der var ingen Udvej at finde til at afhjælpe Nøden. Omsider, da de havde slagtet og fortæret Trækdyrene, saa de hverken havde noget at kjøre med eller noget at spise, spredte de sig, men deres Omstrejfen blev dem til lige saa stor Fortræd som Hungersnøden. De skaanede hverken Heste eller Æsler, ja holdt sig ikke engang fra Aadsler eller Uhumskheder. Til sidst sparede de ikke engang Hundene, intet var saa modbydeligt, at de ikke tog til Takke dermed, da det var paa det sidste med dem, thi intet er for grumt, naar man er stød i den yderste Nød. Saa hjemsøgte en almindelig Farsot de af Sult medtagne Mennesker; uden Ophør blev Ligene begravede, alle var angst for at dø, og ingen havde Medlidenhed med de døende, thi Angsten havde gjort det af med al menneskelig Følelse. Først rømmede de saa lidt efter lidt i hele Fylkinger, senere i smaa Flokke ad Gangen. Ogsaa Spaamanden Ugg rømte fra Kongen; han var en Mand, hvis Alder ingen kjendte, men ældre end noget andet Menneske var han. Han søgte som Rømningsmand til Frode og aabenbarede ham alt, hvad Hunnerne tog sig for.

Imidlertid stødte Hedin, der var Konge over en ikke ringe Del af Norge, til Frodes Flaade med hundrede og halvtredsindstyve Skibe. Han udsøgte tolv af dem og sejlede helt hen til Flaaden med et Skjold i Mastetoppen som Tegn paa, at det var Venner, der kom. Det var en stor Forstærkning, han bragte Frode, og denne fattede det største Venskab for ham. Hedin og Hild, den jyske Smaakonge Høgnes Datter, en Jomfru, der gik stort Ry af, fattede senere Kjærlighed til hinanden; inden de endnu havde set hinanden, havde deres Navnkundighed nemlig optændt dem til gjensidig Elskov, og da de fik Lejlighed til at se hinanden, kunde ingen af dem faa øjnene fra den anden, saa stærk var den Elskov, der lænkebandt deres Blikke.

Imidlertid fordelte Frode sine Krigsfolk rundt om i Byerne og samlede omhyggelig det nødvendige Forraad til Brug om Vinteren, men hvor megen Umag han end gjorde sig, forslog hans Midler ikke til at underholde hans kostbare Hær, og den kom næsten i lige saa stor Nød som Hunnernes. For at hindre fremmede i at strømme til sendte han derfor en Flaade til Elben under Anførsel af Revil og Mevil, som skulde passe paa, at ingen satte over Floden. Da Vinteren var leden til Ende, besluttede Hedin og Høgne at drage paa Vikingetog sammen, Høgne vidste nemlig ikke af, at hans Stalbroder elskede hans Datter. Høgne var saare velskabt, men stivsindct, Hedin var ogsaa velskabt, men lille af Væxt. Da Frode saa, at det Dag for Dag blev vanskeligere for ham at underholde sin Hær, sendte han Roller til Norge, Olimar til Sverige, Kong ønev og Glomer, der var en stor Viking, til Orknøerne for at skaffe Levnedsmidler og lod hver især tage sine egne Krigsfolk med. Frode havde tredive Konger i sit Følge, som dels var hans Venner, dels hyldede ham som deres Overherre. Da Hun hørte, at Frode havde sendt en Del af sine Krigsfolk bort, samlede han en ny Hær. Høgne trolovede sin

Datter med Hedin, efter at de først havde tilsvoret hinanden, at hvis en af dem blev dræbt, skulde den anden hævne ham.

Om Efteraaret vendte de, der var bleven sendt ud for at skaffe Levnedsmidler, tilbage, men de var rigere paa Sejrvindinger end paa Levnedsmidler. Roller havde nemlig gjort Fylkerne Nordmøre og Søndmøre skatskyldige efter at have fældet deres Konge Arnthor. Olimar havde indlagt sig den største Navnkundighed ved at undertvinge fremmede Lande; han havde overvundet Thor Lange, Konge over Jemteland og Helsingland, og to andre ikke mindre mægtige Høvdinge samt underlagt sig Estland, øland og Kurland og øerne ud for den svenske Kyst; han vendte hjem med syv Hundrede Skibe, dobbelt saa mange, som han var sejlet bort med. ønev og Glomer samt Hedin og Høgne havde underlagt sig Orknøerne; de vendte hjem med ni Hundrede Skibe. Nu var der kommet Penge nok ind vidt og bredt fra til at bestride Udgifterne med og fuldt op af Bytte, saa nu var der rigeligt nok til Krigsfolkernes Underhold. Tyve Riger var bleven underlagt Frodes Herredømme, hvis Konger i Forbindelse med de tredive tidligere nævnte kæmpede sammen med Danskerne. I Tillid til denne Styrke begyndte han Kampen med Hunnerne; allerede den første Dag rasede den saa voldsomt, at der faldt saa mange, at Ruslands tre største Floder var dækkede af Lig som af Broer, saa at man kunde gaa over dem, og saa langt man i tre Dage kunde ride, var Jorden oversaaet med Lig, saa langt strakte Myrderiets Spor sig. Da Slaget havde varet i syv Dage, faldt Kong Hun, og da hans Broder, der hed lige saadan, saa', at Hunnernes Fylking begyndte at vige, betænkte han sig ikke paa at overgive sig med hele sin Hær. Efter det Slag underkastede et Hundrede og halvfjerdsindstyve Konger, som dels var Hunner, dels kæmpede sammen med Hunnerne, sig Kong Frode, hvilket Tal Erik havde gjort Rede for, den Gang han nævnede, hvor mange Bannere og andre Hærtegn de havde, da Frode spurgte ham, hvor stor Hunnerhæren var. Frode stævnedes nu Kongerne til Tings og paalagde dem, at de for Fremtiden skulde leve under én og samme Lov; Olimar satte han over Holmegaard, ønev over Kønugaard, den fangne Kong Hun gav han Sachsland og Revil Orknøerne; en Mand ved Navn Dimar satte han for Styret i Helsingland, Jarnberaland og Jæmteland samt begge Laplandene, og Dag gav han Herredømmet over Estland. Hver af disse Mænd paalagde han at udrede en bestemt Skat, idet han gjorde deres Underdanighed til Betingelse for sin Gunst. Frodes Rige omfattede nu imod øst Rusland og naaede mod Vest til Rhinen.

Imidlertid bagvaskede onde Tunger Hedin hos Høgne og beskyldte ham for at have haft Samkvem med Hild, før end de havde haft Bryllup, hvilket den Gang af alle Folkefærd ansaas for en stor Brøde. Høgne laante lettroende øre til denne Løgn og løse Tale og angreb med sin Flaade Hedin, der opkrævede Skat til Kongen hos Slaverne, men han blev overvunden i Slaget og flyede til Jylland. Saaledes blev den af Frode indstiftede Fred først forstyrret af indvortes Krig, og Landsens egne Folk var de første til at bryde Kongens Lov. Frode sendte derfor Bud til dem og stævnedes dem begge for sig og udspurgte dem nøje om Grunden til deres Fjendskab. Da han var kommen paa det rene med den, afsagde han sin Kjendelse i Overensstemmelse med den Lov, han havde givet, men da han skjønnede, at ikke engang det kunde forsone dem, idet Faderen haardnakket vedblev at kræve sin Datter tilbage, bestemte han, at Striden skulde afgjøres med Sværdet, thi det syntes at være det eneste Middel til at faa Ende paa den. I denne Kamp fik Hedin et svært Saar, men da han alt havde mistet en

Mængde Blod, og Kræfterne begyndte at svigte ham, blev hans Fjende uventet greben af Mildhed, thi Høgne, som havde det fuldstændig i sin Magt at dræbe ham, ynkedes over hans Fagerhed og Ungdom og lod sin Grumhed vige for Mildhed, og for ikke at dræbe den unge Mand, der var lige ved at drage sit sidste Suk, holdt han sit Sværd tilbage. Det ansaas nemlig i gamle Dage for en Skam at berøve en svag Yngling eller en afmægtig Livet; i den Grad tog Oldtidens Kæmper i deres Tapperhed Hensyn til alle Ærens Bud. Saaledes blev Hedin da ved sine Stalbrødres Bistand ført tilbage til sine Skibe og frelst ved sin Fjendes Ædelmodighed. Syv Aar efter kæmpede de atter ved Hedinsø og gav hinanden Banesaar. Høgne vilde have kunnet prise sin Lykke, hvis han i sin Tid havde været grum og ikke mild imod Hedin da han havde overvundet ham. Saa stærkt, siges der, brændte Hild af Attraa efter sin Husbond, at hun om Natten skal have vakt de faldne til Live ved Galdresange, for at de kunde fortsætte Kampen.

Paa den Tid kom Alrek, Kongen af Sverige, i en svar Krig med Gest Blinde, Gøternes Konge. Gest Blinde, der var den svageste af dem, søgte til Frode og tilbød, at han vilde overgive sig og sit Rige til ham, om han vilde hjælpe ham. Han fik strax Skalk Skaaning og Erik med til Hjælp og vendte tilbage med Forstærkning. Han havde besluttet at angribe Alrek med hele sin Styrke, men Erik holdt for, at de først burde gaa imod hans Søn Gunthjov, der var Høvding over Vermland og Solørerne, thi, sagde han, de af Stormen trætte Søfolk burde sejle til den nærmeste Kyst, og dertil kom, at rodløst Træ sjælden trives. De angreb da Gunthjov, som faldt, og hvis Gravhøj endnu minder om hans Navn. Da Alrek hørte, at hans Søn var bleven dræbt, ilede han did for at hævne ham, og efter at have faaet øje paa Fjenden sendte han Bud efter Erik og mindede ham i en hemmelig Samtale om det Forbund, der havde været imellem deres Fædre, og bad ham om ikke at kæmpe sammen med Gest Blinde. Det vægrede Erik sig paa det bestemteste ved, og Alrek bad da om Lov til at slaas med Gest Blinde, idet han mente, at en Tvekamp var at foretrække for et almindeligt Slag. Hertil svarede Erik, at Gest Blinde var uskikket til at slaas paa Grund af sin høje Alder, og gav ikke blot den, men ogsaa hans svage Helbred til Paaskud, men han vilde gaa i Kamp med ham i hans Sted, sagde han, thi det var en Skam, om han vilde undslaa sig for at gaa i Tvekamp for den, han var kommen for at føre Krig for. Saa holdt de ufortøvet Tvekamp. Alrek faldt, men Erik blev haardt saaret, og da det var vanskeligt at skaffe Lægemedler, varede det længe, før han fik sin fulde Førlighed igjen. Der var kommen Frode et falsk Rygte for øre om, at han var falden, og Sorg derover pinte Kongens Sind svarlig, men Erik forjog hans Sorg ved sin velkomne Hjemkomst; han meldte ham nemlig, at Sverige, Vermeland, Helsingland og Solørerne ved hans Bestræbelser var bleven underlagt Froles Rige. Frode gjorde ham strax til Konge over de Folk, han havde overvundet, og gav ham derhos Helsingland og begge Laplande, Finland og Estland imod at betale aarlig Skat. Ingen svensk Konge før ham hed Erik, men fra ham gik Navnet over til de senere.

Paa den Tid herskede Alf i Hedemarken; han havde en Søn der hed Asmund. I Vigen herskede Bjørn, hans Søn hed Asvid. Saa hændte det, at Asmund, der havde en ulykkelig Lidenskab for Jagt, da han en Gang var ude for at bede Dyr eller sætte Snarer for dem, blev overfalden af Taage og kom bort fra sine Jægere, ind paa en afsides Sti, og vankede om paa de øde Aase uden Hest og Klæder og uden anden Føde end Svampe og Jordfrugter. Omsider

kom han til Kong Bjørns Borg. Da de to Kongesønner havde været sammen en liden Stund, tilsvor de hinanden til Stadfæstelse af deres Venskab, at den af dem, som overlevede den anden, skulde lade sig begrave med den døde, thi saa stærkt var Forbundet imellem dem og saa stort deres Venskab, at ingen af dem vilde leve længere, naar den anden var død.

Frode samlede nu en Hær fra alle de Lande, der lød under ham og sejlede med sin Flaade til Norge, medens Erik skulde føre Landhæren, thi som det gaar med Menneskenes Griskhed, jo mere han havde, des mere attraaede han, og selv den ødeste og vildeste Del af Verden kunde han ikke afholde sig fra at angribe paa uretmæssig Vis, i den Grad plejer stigende Velstand at øge Begjærligheden. Nordmændene, som opgav alt Haab om at kunne forsvare sig, og ikke trøstede sig til at sætte sig op imod Frode, begyndte for største Delen at fly til Halogaland. Ogsaa en Jomfru ved Navn Stikla flyede af Landet for at bevare sin Kyskhed, idet hun foretrak Krig for Brudfærd.

Imidlertid døde Asvid af Sot og blev begravet i en Hule med Hund og Hest, og Asmund lod sig som Følge af det Venskab, de havde tilsvoret hinanden, levende begrave sammen med ham, idet der blev lagt Føde ned med ham, som han en Stund kunde holde Livet oppe med. Nu kom Erik, som var draget op igjennem Landet med Hæren, til Asvids Grav, og da Svenskerne tænkte, at der var Skatte i den, brød de den op med Hakker; der viste sig da en Hule for dem, som var dybere, end de havde ventet, og for at faa den undersøgt maatte de have en til at lade sig hejse ned i den med et Tov om Livet. Der blev ved Lodkastning udtaget en af de raskeste Ynglinge dertil. Da Asmund saa' ham blive hejset ned i en Kurv med et Tov ved, kastede han strax Manden ud og satte sig selv i Kurven og gav saa dem, der stod ovenfor og styrede Tovet, Tegn til, at de skulde hejse ham op. Da de i Forventning om en stor Skat trak Kurven op og saa' en ukjendt Skikkelse i den, blev de forskrækkede over hans sælsomme Udseende, kastede Tovet og flyede til alle Sider i den Tro, at det var den døde, der var staaet op af Graven, thi Asmund saa' gruelig ud i Ansigtet og syntes helt bedækket med noget fælt noget, ligesom levret Blod. Han søgte at kalde de flygtende tilbage og gav sig til at raabe til dem, at de uden grund var bange for et levende Menneske. Da Erik saa' ham, undrede han sig især over hans blodige Ansigt, thi Blodet randt i Strømme ned ad det. Asvid var nemlig hver Nat bleven levende igjen og havde i sin stadige Kamp med ham revet det venstre øre af ham, saa det var et fælt Syn at se det ulægte, blodige Saar. Da de omstaaende bød ham fortælle, hvorledes han havde faaet det Saar, kvad han:

Sært jer synes,
at Lød jeg savner?
Levende Mænd
blandt Lig ej trives!
Ondt er i Verden
ene at være,
saart er Venners
Hjælp at savne.

I Hulens Hvælving

mit Huld jeg misted,
dens Mulm og Mørke
mit Mod mig røved.
I Dødsens Angst
med Draugen jeg brødes,
naar han til Liv
om Natten vaagned.

Haarde Tag
tog jeg med Asvid,
fælt han mig flænged,
saa Blodet flød.
Sært jer synes,
at Lød jeg savner?
Levende Mænd
blandt Lig ej trives.

Sin Hest han aad
og Hunden med,
fo'r saa i mig
og vilde mig fælde;
hans Negle mig rev,
saa Blodet randt,
mit Ansigt han flænged
og flaaede mit øre.

Ej dog uhævnet
ondt jeg led,
hans Hoved med Sværdet
fra Halsen jeg skilte.
Sært jer synes,
at Lød jeg savner?
Levende Mænd
blandt Lig ej trives.

Imidlertid var Frode kommen med sin Flaade til Halogaland, hvor han, for at faa et Skjøn over sit Mandskabs Styrke, som ikke syntes at kunne maales med Tal, bød sine Krigere opkaste en Høj, saaledes at hver Mand bar en Sten til den. Den samme Maade at tælle Hæren paa benyttede ogsaa Fjenden, og Højene bærer endnu Vidnesbyrd derom for enhver, som ser dem. Her holdt Frode Slag med Nordmændene, og det blev en stræng Dag. Om Natten besluttede man sig paa begge Sider til at trække sig tilbage. Ved Daggry kom Erik til ad Landevejen. Han raadete Kongen til at begynde Kampen igjen. I den Dyst mistede Danskerne saa mange Skibe, at der af tre Tusind kun siges at være bleven hundrede og

halvfjerdsindstyve tilbage, men Nordmændene led et saa umaadeligt Mandefald, at Rygtet fortæller, at der ikke var Folk nok til en Femtedel af Bygderne.

Efter at Frode havde vundet denne Sejr, var det hans Attraa at stifte Fred blandt alle Folk, saa at enhver kunde have sit Gods i Sikkerhed for Tyve, og at der efter Krigen blev Fred i alle hans Riger. Han hængte derfor en Armring op paa en Klippe, som kaldes Frodes Klippe, og en anden i Vigen, efter at han havde holdt Ting med Nordmændene og ladet dem vide, at de hang der for at prøve den Ærlighed, han havde paabudt, og truet med, at han vilde straffe alle Fylkets Høvdinge, hvis de blev stjaalne. Saaledes hang Guldet, uden at nogen passede paa det, midt paa alfar Vej til største Fare for Høvdingerne og til Fristelse for alle rovbegjærlige Folk, eftersom det var saa let et Bytte. Frode bestemte ogsaa, at Søfolk skulde have frit Lov til at tage og bruge Aarer, hvor de fandt dem, og at den, der skulde over en Flod, frit maatte bruge den Hest, han fandt nærmest ved Vadestedet, men skulde stige af, saa snart dens Forben rørte Land, medens Bagbenene endnu var i Vandet, - han mente nemlig, at saadanne Tjenester snarere maatte skrives paa Menneskelighedens Regning end regnes for Uret -; men den, der efter at være kommen over Floden, vovede at benytte Hesten længere, skulde have sit Liv forbrudt. Han bød ogsaa, at ingen maatte holde sit Hus eller sin Kiste aflaaet eller gemme noget under Laas og Lukke; alle Tab lovede han tredobbelt Erstatning for. Han bestemte ogsaa, at det skulde være lovligt, naar man var paa Rejse, at tilegne sig saa megen Føde af anden Mands Forraad, som var nok til ét Maaltid; tog nogen mere end det Maal, skulde han anses for skyldig i Tyveri. Tyv skulde nagnes til Galgen med Jærnspiler gennem Senerne, og en Ulv skulde hænges ved Siden af ham, for at det kunde ses, at et slet Menneske var at regne for lig med et vildt Udyr, idet de led samme Straf. Hæleren skulde have samme Straf som Tyven. Frode levede nu der i Landet i syv Aar i den lykkeligste Fred og fik en Søn Alf og en Datter øvura.

I de Dage hændte det, at en svensk Kæmpe ved Navn Arngrim kom til Frode efter i Tvekamp at have fældet Skalk Skaaning, fordi han en Gang havde røvet et Skib fra ham. Over al Maade opblæst af den Bedrift formastede han sig til at begjære Frodes Datter til Ægte, og da han mærkede, at Frode vendte det døve øre til, bad han Erik der raadede for Sverige, om at staa ham bi. Erik raadede ham da til for at vinde Frodes Gunst at indlægge sig Fortjeneste ved at øve en eller anden ypperlig Daad og vove en Dyst med Egder, Kongen i Bjarmeland, og Thengil, Kongen i Finmarken, thi de var de eneste, der unddrog sig Danmarks Herredømme, som alle andre lød under, og han drog da ufortøvet did med sin Hær. Finnerne er de Folk, som bor yderst mod Nord, og den Del af Verden, de har slaaet sig ned paa, er knapt til at leve i eller Jorden der til at dyrke. De er saare dygtige til at kaste med Spyd, i det Stykke overgaar intet andet Folk dem i Færdighed: de bruger i Kampen store og brede Pile; de lægger megen Vind paa Galder og er dygtige Jægere. De har ikke faste Boliger, men flakker om og slaar sig ned, hvor de har fældet Vildt; de løber paa Skier over de snedækte Aase. Disse Folk angreb og underkuede Arngrim nu for at vinde Berømmelse. Da de havde tabt Slaget og gav sig paa Flugt, kastede de tre Smaasten bagud og magede det saa, at det for Fjenden saa' ud, som det var lige saa mange Bjærge, og da de saaledes havde forblændet Arngrims øjne, kaldte han sine Folk, der forfulgte Fjenden, tilbage i den Tro, at mægtige Fjælde laa hindrende i Vejen for dem. Da Finnerne Dagen efter atter kæmpede og blev slagne, kastede de Sne paa Jorden og

gav det Udseende af en stor Flod, og Svenskerne lod sig atter forblænde og føre bag Lyset, thi det bares dem for, som de hørte et mægtigt Vand bruse, og da Sejrherrene blev bange for dette tomme Gjøglebillede, lykkedes det Finnerne at flygte. Tredje Dag begyndte de Kampen paa ny, og nu havde de ikke længer noget, der kunde hjælpe dem til at fly, saa da de saa', at deres Fylking begyndte at vige, underkastede de sig Sejrherren. Arngrim paalagde dem at betale Skat og Skyld saaledes, at der blev holdt Mandtal over Finnerne, og saa skulde der hvert tredje Aar for hver tiende Mand udredes i Skat en Slæde læsset med Dyreskind. Derefter æskede han Bjarmelandskongen Egder til Tvekamp og fældede ham og paalagde saa Bjarmerne at udrede et Skind for hvert Hoved. Derpaa vendte han rig paa Bytte og Sejrstegn tilbage til Erik, som fulgte med ham til Danmark og fyldte Frodes øren med Lovtaler over den unge Mand og forestillede ham, at den, der havde udvidet hans Rige til Verdens yderste Grænser, vel var Kongens Datter værdig, og da Frode betænkte, hvor stor Fortjeneste, han havde indlagt sig, ansaa han det ikke for upassende at kaldes Svigerfader til den Mand, der havde vundet Navnkundighed viden om i Verden ved saa store Bedrifter.

Arngrim avlede med øvura tolv Sønner, hvis Navne jeg vil nævne:

Brand og Bjarre,
Brodd, Hjarrande,
Tand og Tyrfig,
to Haddinger,
Hjørvard, Hjarvard,
Hrane, Angantyr.

De havde fra Ungdommen af lagt sig efter Vikingefærd, og da de en Gang alle paa ét Skib sejlede til øen Samsø, stødte de under Land dér paa to Skibe, som tilhørte Vikingerne Hjalmar og ørvarodd. De angreb dem og ryddede dem for Folk, men da de ikke var visse paa, at de havde faaet fældet Styrismændene med, bandt de de faldnes Lig hvert til sin Toft og saa' da, at de, som de søgte, ikke var imellem dem. Det blev de kjede af og agtede nu ikke den Sejr, de havde vundet, for at være et Halmstraa værd, thi de vidste, at de vilde komme til at udsætte sig for langt større Fare i den Kamp, der nu forestod. Hjalmar og ørvarodd var nemlig gaaede i Land for i Skoven at hugge sig et nyt Ror, da de havde mistet det ene af dem, de havde, i en Storm, som ilde havde medtaget deres Skibe, og de var nu i Færd med af en stor Træstamme, de havde fældet, at lave sig et nyt med deres øxer. De tog det paa deres Skuldre og bar det ned til Skibene uden at ane noget om det Nederlag, deres Stalbrødre havde lidt, og da de nu blev angrebne af øvuras Sønner, som dryppede af de dræbtes nys udgydte Blod, blev de nødt til at kæmpe to imod mange; saare ulige var den Kamp, thi der var tolv imod to, men Sejren rettede sig ikke efter Tallet, thi alle øvuras Sønner faldt. Hjalmar fik de fældet, men ørvarodd bar Sejren hjem, og han var den eneste af hele den store Flok, Skæbnen lod blive i Live; med utrolig Anstrængelse havde han svunget det vældige, endnu ikke helt tilhugne Ror mod sine Fjender med saadan Kraft, at han med ét Slag knuste dem alle tolv.

Saaledes blev Vikingeflokkene ved at færdes paa Havet, skjønt Frode havde faaet al egentlig Krigsstorm til at lægge sig. Dette var det, som især tilskyndede ham til at angribe Vesterlandene, thi hans eneste Tragten gik ud paa at udbrede Fred. Han lod da Erik kalde,

samlede alle de Rigers Flaader, der var ham underlagte, og sejlede til England med utallige Skibe. Da Kongen paa den ø skjønnede, at han ikke kunde maale sig med ham i Styrke, thi Havet syntes helt spærret af Skibe, gik han til Frode under Foregivende af, at han vilde overgive sig, og begyndte ikke blot at smigre ham og gjøre Stads af hans Storhed, men lovede ogsaa at give sig og sit Rige ind under Danskerne, Folkenes Betvingere, og tilbød at udrede Skat og Skyld og hvad anden Afgift, de forlangte, og til sidst indbød han dem gjæstfrit til sig. Frode blev glad over Brittens Høviskhed, skjønt det vakte hans Mistanke om, at der stak Svig under, at Fjenden saa villig og uden Tvang lovede alt og var saa rask til at overgive sig, førend der var ført Krig, hvilket sjælden plejer at være ærlig og oprigtig ment. Han frygtede ogsaa for Gjæstebudet, at der, naar deres Ædruelighed blev hildet i Drukkenskabens Snarer, skulde blive øvet lønligt Forræderi imod dem. Hertil kom, at der var buden saa faa Gjæster, at de ikke syntes trygt at kunne efterkomme Indbydelsen, og det tyktes dem ogsaa taabeligt at betro deres Liv til Fjender, hvis Ærlighed de ikke havde prøvet. Da Kongen fik Nys om, at de ikke ret vidste, hvad de skulde beslutte sig til, kom han igjen til Frode og bød ham til Gilde med fire og tyve Hundrede Mand; før havde han kun opfordret ham til at komme med tolv Hundrede. Skjønt Frode, efter at Tallet paa de indbudne saaledes var blevet øget, nok turde trøste sig til at komme til Gjæstebudet, opgav han dog ikke sin Mistanke og sendte hemmelig Folk ud, som skulde strejfe om paa Egnens afsides Steder og, hvis de paa deres Spejderfærd opdagede noget Baghold, strax lade ham det vide. De gik derfor ind i Skoven, og da de stødte paa en Lejr af væbnede Mænd, som hørte til den engelske Hær, standsede de først tvivlraadige, men da de kom fuldkommen paa det rene med, hvorledes det hang sammen, skyndte de sig tilbage; Teltene var nemlig sorte, som overstrøgne med Beg, for at man ikke skulde blive opmærksom paa dem, naar man kom i Nærheden af dem. Da Frode fik det at vide, lagde han ogsaa et Baghold bestaaende af en stærk Skare af sine Hirdmænd, for ikke uforsigtig at gaa til Gjæstebudet uden at være sikker paa at have betimelig Hjælp ved Haanden. Da de havde lagt sig i Skjul, lod han dem vide, at, naar de skulde komme ham til Hjælp, vilde han give Tegn dertil ved at lade blæse i Luren. Derpaa begav han sig til Gjæstebudet med det fastsatte let bevæbnede Følge. Hallen var udstyret med kongelig Pragt, overalt tjeldet med Skarlagentæpper virkede med vidunderlig Kunstfærdighed og Pragt, Bjælkevæggene var prydede med Purpurforhæng, Gulvet belagt med saa prægtige Tæpper, at man knapt turde træde paa dem. Fra Loftet blinkede og skinnede mange Lygter og Olielamper, og Røgelsekarrene udsendte de sødeste Dampe svangre med den fineste Vellugt. Langs med alle Væggene stod en Række af prægtige Borde besatte med mangfoldige Retter; Bænkene var prydede med guldindvirkede Hynder og Stolene fulde af Puder. Det var, som om den ærefrygtindgydende Hal smilede til Gjæsterne, og der var i al den Herlighed intet at opdage, som ikke var en Lyst for øjnene, eller som ikke lugtede godt. Midt i Hallen stod et Kar, som rummede en umaadelig Mængde Drikke, saa man let kunde fylde Bægrene, og der var mere end nok til, at alle de mange Gjæster kunde faa deres Tørst slukket. Purpurklædte Tjenere gik om ordnede i Rækker med gyldne Bægre og kredensede høvisk Drikken, og det skortede heller ikke paa Horn af vilde Oxer, i hvilke de bød Drikken om. Bordene straaledes af gyldne Skaaler og bugnede under skinnende Bægre, af hvilke de fleste funkledes med indlagte Ædelstene. Der herskede overalt den største Overdaadighed, paa Bordene var der Overflod af

kostelige Retter og af Bægere, som flød over af forskellige Drikke; de nøjedes heller ikke med at drikke Vinen ren og ublandet, men lavede en herlig Drik tilsat med alskens Safter hentede vidt og bredt fra. Fadene prangede med de kosteligste Retter, som for det meste bestod af Vildt, skjønt der heller ingen Mangel var paa Retter tillavede af Tamdyrs Kjød. Englænderne tog sparsommere til Drikken end Danskerne, thi den Tryghed, disse følte, gav dem Mod paa at drikke sig en Rus, medens hine havde mindre Lyst til at hengive sig til Drukkenskab, fordi de pønsede paa Forræderi. Danskerne, som, med mine Landsmænds Tilladelse, er vante til om Kap at tømme Bægrene til Bunds, drak altsaa vældig. Da Englænderne saa', at de var bleven overmaade beskjenkede, begyndte de at liste sig bort fra Gildet, og, medens Gjæsterne blev siddende i Hallen, anstrængte de sig af alle Kræfter for at spærre Hallens Døre ved at skyde Slaaer for og paa alle andre Maader, og derpaa gav de sig til at stikke Ild paa Huset. Da Ilden begyndte at tage fat, dundrede de indespærrede Danskere paa Dørene, men det var ingen Nytte til, de kunde ikke faa dem op, og saa gik de løs paa Væggen for at bane sig en Udvej gennem den. Da Englænderne saa', at den gav sig under Danskernes kraftige Angreb, stemte de sig imod den af alle Kræfter og støttede den vaklende Masse ved at anbringe svære Gjenstande op ad Ydersiden, for at de indespærrede ikke skulde slippe ud, naar den ramlede sammen, men til sidst gav den efter for Danskerne, der var de stærkeste, thi jo større Faren blev, des mere anstrængte de sig, og nu var det en let Sag for de indespærrede at bryde ud. Saa bød Frode, at der skulde blæses i Luren for at hidkalde den Skare, han havde lagt i Baghold, og tilkaldt ved Lurens skingrende Toner fangede den Forræderne i deres egen Snare og fældede baade den engelske Konge og en utallig Mængde af hans Folk. Saaledes ydede Hirdmændene Frode en dobbelt Tjeneste, idet de baade frelste hans Mænd og fældede hans Fjender.

Imidlertid havde Ierne, forskrækkede over det stadig voxende Ry, der gik af Danskernes Tapperhed, lagt Fodangler af Jærn ud for at gjøre det vanskeligere at trænge ind i deres Land og for at formene dem Adgang til deres Kyster. Ierne bruger en let Rustning, der er nem at skaffe til Veje; de rager Haaret af sig, saa de er helt skallede i Nakken, for at man ikke skal kunne gribe dem i Haaret, naar de flygter; de vender Spydspidserne imod dem, der angriber dem i Ryggen, og plejer med Flid at vende Odden af deres Sværd imod deres Forfølgere, de kaster ogsaa for det meste Spydene bagud, thi de er mere drevne i at sejre ved at flygte end ved at kæmpe, saa naar man tror, at man har vundet Sejr over dem, er der Fare paa Færde. Men Frode var forsigtig og vogtede sig vel for alt for ivrig at forfølge saa svigefuld en Fjende. Han fældede Folkets Høvding Kjarval i Slaget. Dennes Broder overlevede ham, men tabte Modet til at gjøre Modstand og overgav Riget til Frode, som uddelte det Bytte, der var taget, blandt sine Krigsfolk for at vise, at han var fri for al Havesyge og overdreven Begjærlighed efter Gods og kun tragtede efter at vinde Hæder.

Efter at have sejret over Englænderne og vundet Bytte i Irland vendte Frode tilbage til Danmark, og i tredive Aar var der slet ingen Krig. I den Tid blev det danske Navn berømt i næsten alle Lande paa Grund af det overordentlige Lov, Danskerne havde paa sig for Tapperhed. I den Hensigt at forlænge Varigheden af sit Riges Glans og give den evig Fasthed lod Frode sig det først være magtpaaliggende at vise forøget Strængthed imod Tyveri og Røveri, som han ansaa for en indvortes Syge og Landeplage; naar Folkene var bleven fri for

dem, mente han, vilde de kunne nyde Livet mere i Ro, saa at Fredens stadige Udbredelse ikke hæmmedes og hindredes af nogen Ondskab. Han drog ogsaa Omsorg for, at ingen hjemlig Farsot fortærede Landet, naar Fjenderne holdt sig i Ro, og at ingen hjemlig Uredelighed gik i Svang, efter at der var opnaaet Fred udadtil. Endelig lod han i Jylland, der saa at sige var hans Riges Hoved, ophænge en saare tung Armring paa alfar Vej, for ved at stille et saa kosteligt Bytte til Skue at sætte den Retskaffenhed, han havde paabudt, paa Prøve, og skjønt det fristede de uredelige Sjæle og pinte de onde, gik dog Frygten for den utvivlsomme Fare af med Sejren. Saa stor var Frodes kongelige Myndighed, at selv Guld, der var lagt frem, saa enhver kunde tage det, var saa sikkert, som om det laa gjemt bag de stærkeste Laase. Dette usædvanlige Paafund skaffede sin Ophavsmand stor Berømmelse. Efter at have anrettet Nederlag viden om i Verden og alle Vegne vundet Sejr satte han sig for at skaffe alle Mennesker Ro, for at Fredens Glæder kunde afløse Krigens Grumhed, og for at Mandslættets Ophør kunde blive Begyndelsen til Lykke, og han drog ogsaa Omsorg for, at alles Ejendom blev beskyttet af det Værn, hans Lov ydede, for at ikke det, udenrigs Fjender havde maattet lade i Fred, skulde blive ranet af Røvere hjemme.

Paa den Tid kom Alverdens Forløser til Verden for at frelse Menneskene, idet han fandt sig i at iklæde sig et Menneskes Skikkelse; Krigens Luer var da slukkede, og alle Lande nød den dybeste Fred og Ro. Man holder for, at en saa vidt strakt, alle Vegne saa ligelig fordelt og ingen Steds paa Jorden afbrudt Fred ikke saa meget var knyttet til et jordisk Rige som til hin guddommelige Fødsel, og at det var Himlens Vilje, at denne usædvanlige Tidens Velgjerning skulde være et Vidnesbyrd om, at alle Tidens Ophav var nærværende.

Imidlertid fristede en Kone, der var forfaren i Trolddom, og som mere satte Lid til sine Kunster end frygtede Kongens Strænghed, sin Søns Griskhed for at faa ham til at stjæle Armringen, idet hun lovede ham, at han nok skulde slippe ustraffet derfra, eftersom Frode paa det nærmeste gik paa Gravens Rand og kun slæbte svagelige Rester af et affældigt Liv om i et faldefærdigt Legeme. Da han som Svar paa Moderens Opfordringer fremhævede den store Fare, der var forbunden med at følge dem, bød hun ham være ved godt Mod, enten skulde en Søko føde en Kalv, sagde hun, eller der skulde indtræffe en anden Hændelse, som skulde hindre Kongen i at straffe ham. Ved denne Tale forjog hun Sønnens Frygt og fik ham til at efterkomme hendes Opfordring. Da han havde begaaet Forbrydelsen, ilede Frode, som om der var tilføjet ham den værste Forsmædelse, i største Hidsighed og Vrede hen for at rive Konens Hus ned, efter først at have sendt Folk derhen, som skulde gribe hende og hendes Børn og føre dem for ham. Dette vidste Konen forud, og hun førte da Fjenderne bag Lyset ved et Blændværk, idet hun forvandlede sig til en Hoppe, og da Frode kom til, paatog hun sig Skikkelse af en Søko, der gik og græssede paa Strandbredden; sine Sønner fik hun til at se ud som Kalve, mindre end hun. Kongen undrede sig over dette Særsyn og bød sine Mænd omringe dem, saa de ikke kunde slippe ud i Vandet igjen. Derpaa steg han af Vognen, som han betjente sig af paa Grund af sit gamle Legemes Svaghed, og satte sig undrende paa Jorden. Moderen, der havde paataget sig Skikkelse af det største af Utyskerne, anfaldt nu Kongen og stangede ham i den ene Side. Dette Saar blev hans Bane, saa lidt kom hans Død til at svare til hans Storhed. Hans Krigere, som tørstede efter at hævne hans Død, kastede nu

Spyd efter Utyskerne og gjenneborede dem, og da de var dræbte, saa' de, at det var Menneskelig med Dyrehoveder, og saaledes blev Gjøglespillet, de havde drevet, aabenbart.

Saaledes døde Frode, den navnkundigste Konge i hele Verden. Efter at have taget Indvoldene ud saltede hans Hirdmænd Liget og gjemte det saa i tre Aar, thi de var bange for, at Landsdelene skulde falde fra, naar det blev bekjendt, at Kongen var død, og især var de opsatte paa at holde hans Død hemmelig for de fremmede, for ved at lade, som om han endnu var i Live, at kunne holde sammen paa Riget, hvis Grænser for længst var bleven udvidede saa stærkt, og i Kraft af Kongens fordums Myndighed at kræve den sædvanlige Skat og Skyld af Undersaatterne. De førte derfor hans afsjælede Legeme om, ikke som et Lig paa Baare, men paa en Vogn som en svag og kraftesløs Olding, som hans Krigere skyldte at vise den Tjeneste. Saa stor Stads gjorde hans Venner af ham, selv efter hans Død. Men da Liget omsider begyndte at opløses, saa de ikke kunde nære sig for Stank, og Forraadnelsen ikke var til at standse, begrov de det med kongelig Pragt ved Værebros i Sjælland og gjorde vitterligt, at Frode havde ønsket at dø og blive begravet dér i sit Riges anseligste Landsdel.